MAR 17 1919

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 11 Vol. VI. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 13d. Kovo (March), 1919 m. Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879. 5 cents per copy Metai 6

Lenkijai Sako Bus Suteikta Gardinas Ir Vilnius; Taipgi Gausią Dancigą Ir Vakarų Prusiją.

Generalis streikas pasibaigė Berline; Vokietijoj kiek ramiau. Hindenburgas surinko didelę liuosnorių armiją del kovojimo prieš bolševikus. Rytų Prusijoj lietuviai nori atsiskirti nuo Vokietijos. Rusijoj betvarkė ir badas sakoma didėja. Kanadiečių kareiviai Anglijoj sukėlė riaušes; daugelis užmušta. Taikos konferencija jau baigia savo darbą.

Amerika pareikalaus $750,000,000 nuo Vokietijos.

Paryžius, kovo 4 d. — Amerika buvo pirmutinė tauta, kuri pabaigė suskaitliuoti kiek atlyginimo už nuostolius pareikalaus nuo Vokietijos. Pareikalauta suma sakoma siekia 750 milijonų dolerų; reikalauta užmokėjimo už nuostolius ką submarinai padarė, už gyvastis žuvusių laivų nuskandinime ir už amerikonų savastis, kurios buvo pagriebtos Vokietijoj. Pareikalautą sumą galima bus gauti iš vokiečių savasties Amerikoje.

Suv. Valstijų kongresas užtaria už Airiją.

Washington, kovo 4 d. — Nežiurint gana daug priešinimosi, Suv. Valstijų kongreso atstovų butas priėmė rezoliuciją 216 balsų prieš 41 balsą, išreiškiant viltį, jogei Taikos Konferencija Paryžiuje prielankiai atsineš kaslink suteikimo Airijai teisės nuspresti savo likimą.

Anglija paleis airius iš kalėjimo.

Londonas, kovo 5 d. — Anglijos valdžia nutarė paleisti visus airius laikomus kalėjime už politikos prasikaltimus, anot laikraščio Daily Mail. Jiem bus leidžiame sugrįžti Airijon.

Bolševikai tikisi gauti pinigų Amerikoj?

Stockholmas, kovo 5 d.— Rusijos Sovietų valdžia, anot žinių gautų čionai iš Petrogrado, tikisi užtraukti didelę paskolą Amerikoje; užtai, bolševikai sakoma pasiryžę duoti plačias privilegijas amerikonams kaslink kasyklų ir gelžkelių Rusijoj.

Sakoma buk vidurinė kova lėšavo Rusijai 4 biljonus rublių per praeitus du mėnesiu. Bolševikam labai truksta pinigų.

Rumunijos karalienė Paryžiuje.

Paryžius, kovo 6 d.—Rumunijos karalienė Marija su savo trimi dukterimi, Elzbieta, Marija ir Ilenna, pribuvo Paryžiun. Karalienė Marija pasakė, buk nežiurint didelio nukentėjimo karėje, Rumunijai negręsia bolševizmas, bile tik jai bus dastatyta maisto. Anot karalienės, Rumunija daugiau nukentėjo negu Belgija. Ji atvyko Francijon pasitarti su Sąjungiečių maisto taryba, ir išgauti maisto del savo žmonių.

Popiežius kalbėjosi bevieliniu telegrafu su Leninu.

Roma, kovo 6 — Vatikanas, dar pirmu kartu savo istorijoj, vartojo bevielinį telegrafą savo tarptautiniuose susinešimuose. Gandas buvo pasiekęs Popiežių buk bolševikai buvo padėję kalėjiman Mogilevo arcivyskupą del Ropp, kuris gyvena Petrograde. Arcivyskupas yra labai senas ir bijodamas, kad jis nenumirtų kalėjime, Popiežius paliepė susinešti su Leninu per bevielinį telegrafą ir prašyti, kad arcivyskupas butų paliuosuotas. Leninas neužilgo pasakė, kad ištyrinėjo dalyką ir kad tai buvo arcivyskupo brolvaikis ne jisai, kuris buvo suareštuotas, už veikimą prieš bolševikus. Jauno De Ropp apkaltinimas, sakė Lenin, bus tuoj ištyrinėtas.

Čekai neapsiima mokėti austrų skolas.

Pragas, kovo 6 — Čekų ambasadorius Viennoj paskelbė, kad Čeko-Slavokija atsisako pagelbėti išmokėti Austrijos karėje užtrauktas skolas arba prieš karines skolas; anot jo, nors ir buvo dalimi Austrijos, betgi čekai-slavokai neužtraukė tų skolų, ale Austrijos-Vengrijos valdžia.

Suv. Valstijos perspėjo Italiją.

Washington, kovo 6 — Suv. Valstijų valdžia perspėjo Italiją, kad jei tuojaus nepertrauks blokadą, kurią yra apskelbus Čekų-slavokų ir Jugo-slavų valstybėm, tai visas maisto įvežimas į Italiją iš Amerikos nustos. Italija paskelbė tą blokadą iš priežasties kivirčių su slavais. Tas blokadas trukdo dastatymą maisto Čeko-Slavokijai ir Jugo-Slavijai, kurioms labai truksta maisto šiuo tarpu.

Rytų Prusijos lietuviai reikalauja laisvės.

Paryžius, kovo 6 d. — Anot žinių gautų iš Kauno, lietuviai gyventojai Rytų Prusijoj prašė Sąjungiečių pagelbos, idant apginti savo medžiagiškus interesus prieš vokiečius. Jie taipgi reikalauja, kad jų apgyventa dalis Rytų Prusijoj butų atskirta nuo Vokietijos.

Retežis karių, Tautų Lyga.

Airiai išsirinko prezidentą.

Dublin (Airijoj), 6 kovo — Airių Tautinis Seimas (Sinn-Feinerių) išrinko profesorių Edward de Valera, kuris neseniai pabėgo iš Anglijos kalėjimo, pirmu Airijos prezidentu. Taipgi paskirti ir kiti airių paskelbtos republikos valdžios nariai.

Berlino streikieriam paliepta sugrįžti darban.

Paryžius, kovo 6 — Darbininkų Tarybos (sovietai) Berline sakoma paliepė strei kieriams sugrįžti darban į tas dirbtuves, kur didžiuma darbininkų yra priešingi streikui.

Kopenhagen, kovo 6 d.— Anot žinių gautų čionai iš Berlino, Scheidemann, Vokietijos kancleris turėjo rezignuoti. Kruvinas kovojimas sakoma vėl atsibuvo Berlino gatvėse. Laikraščiai tuo tarpu neišeina Berline, nes spaustuvių darbininkai sustreikavo.

Austrijos Įsteigiamasis Seimas.

Vienna, kovo 6 d. — Austrijos Įsteigiamasis Seimas jau susirinko. Carl Seitz, vadas vokiškų social-demokratų Austrijoj, tapo išrinktas prezidentu.

Kuomet austro-vokiečiai gyvenanti čekijoj bandė tenai laikyti rinkimus į šį Seimą, čekai jiems neleido ir mušiai ištiko, kuriuose daugelis žmonių sakoma krito.

Spartakiečiai tariasi su valdžia.

Berlinas, kovo 5 d. — Berlino Sovietai pasiuntė delegaciją į Weimar, tardis su Vokietijos ministeriu kabinetu kaslink generalio streiko pradėto Berline.

Eberto valdžia išleido proklamaciją buk kasyklos bus socializuotos — tai yra, visuomenės valdomos.

Streikieriai turėjo susikirtimus su policija Berline. Mieste Halle, 30 civilių žmonių buvo užmušta mušiuose, kurie atsibuvo gatvėse. Bremene sukilėliai paliuosavo visus politikos prasikaltėlius.

Francijos valdžia kariauja prieš augštas kainas.

Paryžius, kovo 7 d. — Francijos valdžia vakar pradėjo ofensyvą prieš augštas pragyvenimo kainas. Devynios kazermės buvo atidarytos del pardavinėjimo maisto visuomenei tiesiog nuo valdžios. Šios kazermės randasi vargingesnėse Paryžiaus dalyse. Kazermės tuoj apspito didelės minios moterų. Maistas šiose kazermėse maisto buvo parduodamos beveik už pusę kainos, kurią krautuvininkai Paryžiuje prašo.

Hindenburgas sako lenkams nepavyks.

Berlinas, kovo 7 d. — Maršalas von Hindenburg skaito padėjimą ant Vokietijos rytinio rubežiaus kaipo labai liudną. Jis sako buk reikia tuoj ruoštis prie apsiginimo, kitaip bolševikai viską užims. Anot jo, lenkai tegul nė nesitiki apimti kraštus į rytus Vokietijos(tai greičiausia Lietuvą. Red.). Ta šalis pateks vien arba bolševikams arba vokiečiams, sako jis.

Tukstančiai kasdien badu miršta Rusijoj.

Londonas, kovo 7 d. — Anglijos piliečiai neseniai sugrįžę iš Rusijos sako, buk iš priežasties anarchijos, kuri viešpatauja Rusijoj, dalykų stovis tenai yra tiesiog nepakenčiamas ir jei kas nors nebus tuojaus nuveikta, idant tenai įvykdinti tvarką, tai milijonai žmonių išmirs. Badas visur siaučia ir tukstančiai žmonių kasdien miršta badu didesniuose miestuose, kaip Petrogradas, Maskva, Kijevas ir Odesa. Trįs savaitės atgal, 200 žmonių mirė vien badu Petrograde kasdien, o iš šiltinių ir kitų ligų kilusių iš alkio, tukstančiai krinta. Maisto taip truksta didžiuose miestuose, kad katės parsiduoda po 3 dol. už vieną. Nėra nė užtektinai lentų del grabų. Kuro ir šviesos taip kaip nėra ir nakčiai atėjus, visur tamsuma viešpatauja.

Arkliena parsiduoda po 10 dol. ant svaro, šuniena už nuo $2.50 iki $3.50. Gyduolių ir gydytojų neužtenka. Valstiečiai atsisako priimti bolševikų popierinius pinigus už maistą. Pienas iėšuoja $5 už puskvortę, kiaulienа $30 už svarą, sviestas $45, arbata $125,, o bulvės $3.57 už svarą.

Iš Stockholmo pranešama, kad bolševikai yra slaptai išleidę paliepimą, kad ligoniai, kuriem nėra vilties pagijimo, butų nužudyti. Jie mano tokiu budu kiek nors apmalšinti šiltinės epidemiją.

Kanadiečių kareiviai sukilo; daugybė užmušta.

Londonas, kovo 7 d. — Nuo 8 iki 27 ypatos tapo užmušta, o nuo 25 iki 73 sužeista laike riaušių, kurios tesėsi kareivių stovykloje Valijoj (Piet-vakarų Anglijoj) per praeitas tris dienas. Daug medžiaginės blėdies irgi padaryta. Riaušes pradėjo apie 200 neužsiganėdinusių kareivių. Kempėje yra apie 25,000 kanadiečių, kurie laukia progos namon pargrįžti. Kareiviai, kurie sukėlė riaušes buvo sužeistieji, kurie buvo ištarnavę karės laike tris ar daugiau metus. Jie skundėsi buk kiti, mažiau užsitarnavusieji kareiviai buvo greičiau namon parsiusti negu jie. Riaušininkai sunaikino daugybę sandėlių visokių rušių ir atakavo oficierių kvartieras. Kiti kanadiečių kareiviai buvo iššaukti juos numalšinti. Riaušininkų vadai tapo suareštuoti.

Generalis Streikas Berline gal pasibaigs.

Berlinas, kovo 7 d. — Berlino darbo federacija paragino visus streikierius sugrįžti darban. Valdžia apsimė išpildyti didžiumą strei kierių politiškų reikalavimų. Prieg tam streikas kenkia miesto sveikatai bei saugumui. Šiltinės pradėjo siausti Berline ir gydytojai sako, jog negali sulaikyti epidemiją tol kol streikas tęsis. Naujų mušiai atsibuvo vakar. Sakoma jau šimtai žmonių krito.

Ebertas atsisakė priimti Scheidemanno rezignaciją.

Generalis streikas Kuboje.

Washington, kovo 8 d.— Jau kelios dienos kaip generalis streikas tebeina Kuboj; streikas išsiplatinęs po daugiau negu pusę visos salos. Industrija ir transportacija suparalizuota. Prezidentas Menocal bando sutaikinti darbininkus su darbdaviais.

Anglai laiko Kaspijos jures.

Londonas, kovo 8 d. — Laivynas po anglų komanda dabar valdo Kaspijos jures. Šis laivynas susideda iš tulų rusų garlaivių bei karės laivų, kuriuos pagriebė patis rusai, priešingi bolševikams. Juos komanduoja anglų oficieriai. Šis laivynas sergsti Kaspijos jures nuo patekimo į bolševikų rankas.

Spartakiečiai bus nužudyti.

Londonas, kovo 8 d. — Daugelis spartakiečių buvo paimti mušiuose, kurie atsibuvo Berline centre vakar. Jie bus nuteisti miriop, anot pranešimo iš Kopenhageno. Kovojimas Berline pasibaigė ant pietų. Valdžios pulkai dabar laiko miestą. Kareivių ir Darbininkų Sovietas apsiėmė užbaigti streiką.

Hindenburgas veiks prieš bolševikus.

Koblenz, kovo 8 d. — Anot informacijos, kurią a-

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00 — Pusei Metų - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50 — Pusei Metų - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00 — 6 Months - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50 — 6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

merikonų oficieriai gavo, Hindenburgas ketina veikti prieš bolševikus su liuosnorių armija. Jis mano savo papėdę turėti Liepojuje. Sakoma buk jau didelė vokiečių liuosnorių armija surinkta del rytinio fronto.

Karaliaučiuje, net vokiečių moteris sakoma tveria pulkus del apgynimo Rytų Prusijos nuo bolševikų.

Lenkija gaus Gardina ir Vilnių?

Paryžius, kovo 8 d. — Frank H. Simonds, garsus karės korespondentas sako buk kol prez. Wilson buvo Amerikoj, Taikos Konferencija jau iš didžiumos nutarrė koki bus nauji Europos rubežiai. Nuo Vokietijos, anot jo, bus atimta 30,000 ket virsainių mylių teritorijos. Lenkijai teks Gardinas ir greičiausia Vilnius. Visi tolesni nesutikimai kaslink rubežių tarp lenkų ir lietuvių bus nuspresti daugiausia prielankiai lenkams.

(Suprantamai, p. Simonds dar visgi nekalba oficialiai. Tikimasi, kad jis klysta viršminėtuose dalykuose. **Red.**)

1,000 žmonių žuvo Berline.

Londonas, kovo 9 d. — Anot skaitlinių praneštų Wolff žinių agenturos, Berlino mušiuose per praeitą savaitę krito 1,000 ypatų.

Korėja apskelbė savo neprigulmybę.

San Francisco, kovo 9 d. Korėjiečių Tautinis Susivienijimas šiame mieste gavo žinią buk kovo 1 d. Korėja apskelbė savo neprigulmybę, visišką atsiskyrimą nuo Japonijos.

Amerikonai sukėlė riaušę Londone.

Londonas, kovo 9 d. — Riaušė ištiko Londone šiandien, kurioj dalyvavo amerikonų kareiviai ir jureiviai bei tuli australiečiai. Policija gerai apdaužė 4 amerikonus ir suareštavo septynius.

Nutarta pradėti ištyrinėjimą šio nemalonaus atsitikimo.

Kas tunelį, kad suteikti kareiviams darbo.

Londonas, kovo 10 d. — Anglijos valdžia dabar tariasi kaslink iškasimo tunelio tarp Anglijos ir Francijos, po Anglų Prataka, kad suteikti darbo paliuosuotiems kareiviams.

Spartakiečiai pasirodė labai žiauruš.

Berlinas, kovo 10 d. — Spartakiečiai, anot pranešimo po prisiega tulo valdžios kareivio, nužudė apie 60 policijantų ir daugelį kareivių. Kovojime su spartakiečiais ir apipiešimuose krautuvių padaryta blėdies ant 40,000,000 markių.

Vokietijos karės ministeris paskelbė, kad iš priežasties žiaurumo, kurį spartakiečiai parodė, kožna ypata, kuri bus surasta kovojant prieš valdžią su ginklais rankose bus tuojaus su šaudyta.

Laike pastarųjų neramumų Vokietijoj, 5,000 rusų nelaisvių pabėgo iš Ruhleben kempės ir dabar klaidžioja po Vokietiją.

Lenkija gaus Dancigą ir Rytų Prusiją.

Paryžius, kovo 11 d. — Taikos Konferencijos viršiausia taryba dabar tariasi kaslink Vokietijos rytinio rubežiaus. Sakoma buk Lenkija gaus Dancigą ir Vakarų Prusiją, o iš Rytų Prusijos greičiausia bus sutverta republika.

Taikos išlygos jau beveik gatavos.

Londonas, kovo 11 d. — Anglų premier Lloyd George sakoma pranešė, kad jau Taikos Konferencija beveik užbaigė savo darbą. Taikos išlygos jau maždaug nustatytos ir bus paduotos Vokietijai del pasirašymo pirm pabaigos kovo mėnesio.

Sako Raudonieji nori valdyti Ameriką.

Washington. Anot memorandumo įteikto Senatui iš krasos departmento, pagriebti krasos siuntiniai parodo, kad I.W.W., anarchistai, socijalistai ir kiti "raudonieji" varo propagandą įsteigti bolševikišką valdžią Amerikoj per "kruviną revoliuciją."

190 bolševikų suareštuota Waterburyje.

Waterbury, Conn. Policija čionai 9 d. kovo suareštavo 190 ypatų, kurie neva yra bolševikai, laike jų susirinkimo.

Viesuloj žuvo 6 žmonės.

Mobil, Ala. Baisi viesula aplankė pietų Alabamą 5d. kovo, sunaikino tris miestelius, užmušė 6 ypatas, b daugelį sužeidė. Medžiaginė blėdis siekia milijoną dolerių.

Nuo Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto.

C. K-to pirmininkas išvažiavo Europon.

A. L. Centralio Komiteto pirmininkas g. J. S. Lopatto 5 d. kovo iškeliavo Europon ant laivo Rochambeau. Vienas iš vyriausiųjų jo kelionės tikslų yra perduoti A. L. Centralio Komiteto žinioje buvusius pinigus vargstantiems Lietuvoje musų broliams.

Ponas J. S. Lopatto pasiėmė su savim visus pinigus, kokie tik buvo C. K-to iždė. Šaie to iš Raudonojo Kryžiaus Draugijos gavo įgaliojimą ištirti musų žmonių gyvenimo sąlygas Europoje — ypatingai, žinoma, Lietuvoje, — kas bus atlikta drauge su Raudonojo Kryžiaus Skyrių Europoje pagalba. Beveik nėra abejonės, kad p. J. S. Lopatto galės dasigauti ir į Lietuvą, kartu su Raudonojo Kryžiaus Komisija, kurią prižadėjo siųsti R. K. Draugija Washingtone. Tenai esant musų C. K-to pirmininkui ir patyrus, kokios Lietuvių šelpimo organizacijos yra musų valdžios užgirtos ir pripažintos, bus pranešta apie tai Amerikos Raudonajam Kryžiui, ir tuokart visi Lietuvių Dienos pinigai, kurių yra 130 tukstančių dolarių, bus persiųsti Lietuvon.

Tai yra labai svarbus dalykas. Dabar, C. K-to pirmininkui užmezgus ryšius su Europa, atsidaro kelias šelpimui musų brolių, ko negalėjome daryti per ištisus dviejus metus.

C. K-to skyriai turi subrusti.

Centralio Komiteto skyria turi dabar subrusti prie veikimo, kiek galėdami.

Paskutiniuoju laiku, kada buvo iškilusi intempta rinkliava aukų politikinei Lietuvių akcijai, — Centralio Komiteto skyriai pasiliovę veikę, kiek reikėjo, — todel ir aukos neplaukė. Ir mezliavos darbas, arba antsidėjimas mokestimis nukentėjusiai Lietuvai, labai mažai tepaėjo pirmyn. Reikalingi buvo ir yra pinigai Lietuvių politikos darbui, bet taip pat jų reikia ir gelbėjimui musų žmonių nuo bado mirties. Taipgi, jei Centralio Komiteto skyriai ir buvo suspendavę, taip sakant, savo veikimą, **užtat dabar jų pareiga yra stoti darban su dešimteriopa energija,** su neišsemiamu pasišventimu.

C. K-to skyriai — kur jie dar gyvuoja — yra prašomi tuojaus griebtis labai įtempto ir gyvo darbo šiuo budu:

1. — Reikia sutvarkyti Skyriaus Komitetas, kurs prižiurėtų visą aukų rinkimo darbą;

2. — Skyriai turi padalinti savo koloniją ant distriktų ir tiems distriktams paskirti rinkėjus aukų, kurių pareiga butų bent kas mėnuo aplankyti visus savo distrikto lietuvius, priimti nuo jų prisižadėjimus antsidėti mokestį, priimti jų mokestis ir išduoti už jas markutes su paliudijimais;

3. — Tuojaus gauti iš Centralio Komiteto reikalingos agitacijinės literaturos, paliudijimų ir markučių;

4. — Kur nėra skyrių — reikia jie tuojaus sudaryti, sušaukus, kuogreičiausiai susirinkimą, ar tai vietinių draugijų atstovų, ar šiaip vietos veiklesnių žmonių.

Reikia atsiminti, kad prie šito veikimo Centralis Komitetas kviečia Amerikos lietuvius ne savo naudai, ne savo labui, bet pagelbai Lietuvos žmonėms!

Reikia rinkti drabužiai.

Susitvarkius tinkamam darbui vietų skyriuose, nereiks pasitekinti vien rinkimu pinigų, — reiks rinkti ir **drabužiai,** nes Lietuvos žmonės jau nuo senai nebeturi nei ką dėvėti, nei ką avėti.

Anais metais rinkimu drabužių buvo užsiėmęs burelis prakilnių moterų, bet jos, pasidarbavusios kurį laiką, liovėsi, nes rubežiai į Lietuvą buvo uždaryti ir reikėjo susidurti su daugybe sunkumų, persiunčiant drabužius. Dabar bus kas kita, — todel dabar bus lengviau ir darbą dirbti.

Tuo darbu turės užsiimti taip pat vietų skyriai, — ir butų gera, kad prie jų susidarytų Drabužių Rinkimo Sekcijos, vedamos musų moterų. Abelnai imant, prie tokio prakilnaus darbo, kaip rinkimas pinigų ir drabužių nukentėjusiai Lietuvai, turėtų kuodaugiausiai prisidėti musų moteris, — joms lengviau butų ir aukų gauti, ir jų širdis greičiau gali atjausti vargą ir skurdą, kokį kenčia anoje pusėje musų sesers ir jų vaikeliai.

Drabužių eilę galės paaukauti kiekvienas Lietuvis, — kadir kiek apnešiotą, by tik jie butų švarus ir nesuplyšę. Taip pat ir krautuvininkas neatsisakys paaukauti arba eilę drabužių, arba eilę apatinių drapanų, arba porą čebatų ir t.p. Tik eikime pas juos, tik reikalaukime ir prašykime! Dirbsime Lietuvai ir jos pavargusiems žmonėms. Koks bus jiems džiaugsmas, jei už mėnesio-kito galėsime išsiųsti jiems visą laivą drabužių ir maisto!

Iš Centralio Komiteto Metinio Susirinkimo.

22 d. vasario New Yorke, Centralio Komiteto Raštinėje buvo Metinis C. K-to Narių Susirinkimas, kur aptarta svarbus klausimai sąryšyje su tolimesniais K-to darbais ir rinkti Direktoriai bėgantiems metams. Direktorių sąstatan inėjo penki nauji žmonės, butent gg. J. O. Širvydas, J. W. Geležunas, J. Strimaitis, A. B. Strimaitis ir P. Bukšnaitis.

Smulkmenos bus paskelbtos protokole. Čia-gi laikome pareiga pranešti, jog nutarta yra kuoveikiausiai atspausdinti **"Lietuvos Dienos Knygą,"** kurioje aprašyta Lietuvių Diena ir tolimesnė Centralio Komiteto historija ir jo darbai. Prie tos knygos reikalinga bus turėti aprašymas tų Skyrių, kurie pasiliko po Lietuvių Dienos ir kurie paskui susitvėrė. Todel prašoma visų skyrių kuoveikiausiai prisiųsti reikalingų tokiai knygai informacijų.

Amerikos Lietuviai turi suskubti darban, — kiek musų yra padaryta, skriaudos Lietuvai per apsileidimą, per neatsižvelgimą į Lietuvos skurdą, per musų srovines imtynes, — atsitaisykime nors dabar. **Geriaus vėliau, negu niekad,** — todel imkimės tikrai vaisingo darbo ir nepalikime nei vienos lietuviškos gričios, kur nebutų Centralio Komiteto narių.

Am. Liet. Centr. K-tas,
V. K. Račkauskas, Sekr.

Pranešimas Iš Washingtono

Nors Lietuvos priešai atkartotinai ant Lietuvos užpuldinėja, nors jie griebėsi įvairiausių priemonių Lietuvą pavergti, vienok jie neėik kad savo tikslo neatsiekia, bet tos jų pastangos plačiau lietuviams akis atidaro ir paskatina prie smarkesnio darbavimosi del Lietuvos laisvės. Kaip matom pasekmės yra priešingos negu Lietuvos priešai tikėjosi: Lietuvos gyventojai priėjo prie supratimo, kad tiktai vienybėję yra galybė, ir nors tuo laiku prašalino savitarpinius nesusipratimus griebėsi prie atstatymo Lietuvos valstijos. Lietuvos kariuomenė jau baigia vyti lauk bolševikus iš Lietuvos, o lenkams kietai suspaustą kumštį parodė.

Sprendžiant iš vėliausių pranešimu, matyti, kad jau vidujinė tvarka pusėtinai įvykinta. Įsteigta Valstybinis bankas, kuris jau suspė jo sudaryti 100 mil. markių (skaitant vokiškais pinigais) kapitalo. Pačtas jau pilnai sutvarkytas ir veikia visuose Lietuvos kraštuose. Leidžiama Lietuvos pinigai, nors šiuo tarpu jų kursas pusėtinai nupuolęs. Lietuvos gyventojai apsidėjo mokesčiais, kad tokiu budu pagelbėjus valdžiai pasekmingiau šalį sutvarkyti ir ją nuo priešų apginti, atsakančią apžiurėtą karuomenę užlaikant. Lietuvos kariuomenė organizuojama vien iš parinktujų. Norintis kariuomenėn pastoti privalo parupinti paliudijimą nuo žymios ypatos, kad jisai yra doras, blaivus ir geras tėvynainis. Lietuvos valdžia moka algas savo kareiviams, po šimtą markių į mėnesį. Kurie kareiviai turi šeimynas, tiems dar pridedama po penkiasdešimtis markių į mėnesį šeimynos užlaikymui. Kaip matom, Lietuvos kariuomenė yra gerai organizuojama, gerai aprupinama todel ir ne stebėtina, kad taip puikiai sekasi vyti lauk iš Lietuvos užpuolikus.

Žemiau paduodame Prusų lietuvių laišką į Lietuvos Tarybą, kurio kopija tik ką gavom. Nors yra pusėtinai suvėluotas vis vien spaudon jį paduodam, nes yra svarbus dokumentas begalo svarbaus ir pažymėtino nuotikio Lietuvos istorijoje ir kaipo su tokiu visuomenė privalo gerai susipažinti.

(vertimas vokiško tekstó)

Lapkr. 16, 1918.

Prez. Valstijos Tarybos,
p. Antanui Smetonai,
Vilniuje.

Šiandien tapo įsteigta mieste Tilžėje "Tautinė Taryba" Prusų Lietuvos, kurios pirmininku yra Dr. Gaigalaitis. Valdyba toliaus susideda iš Viktoro Gailiaus, Erdmanno, Simonaičio ir Jono Vanagaičio.

Didžiausias tikslas yra prisijungimas Prusų Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos.

Veik tik aplinkybės leis, mes lauksime paramos nuo Valstijos (Vilniaus) Tarybos. Tuo tarpu mums butų labai svarbu žinoti, kaip į šį skyrimąsi Prusų Lietuvos žiuri Wilsonas, Anglija ir Francija.

Su didiais linkėjimais (pasirašė) V. Gailius, Erdmann, Simoneit ir J. Vanagaitis.

Sekantis yra laiškas nuo p. Klimo, Lietuvos Valstijos Tarybos nario, kuris dabar randasi Šveicarijoje ir važiuoja Francijon, nes yra išrinktu dalyvauti Taikos Konferencijoje.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomajam Komitėto Pirmininkui, p. T. Narušėvičiui, Washingtone.

Labai man malonu gauti progos po tiek metų Tamstai parašyti keletą žodžių del bendrų musų reikalų. Dabar aš esu Berne ir laukiu leidimo įvažiuoti Paryžiun, kur drauge su užsienių reikalų ministeriu prof. Valdemaru ir p. Galvanausku esame Lietuvos valdžios įgalioti ginti prieš taikos konferenciją Lietuvos nepriklausomybę ir jos interesus. Skurdu tik darosi, kad ne visi lietuviai šiuo momentu moka suprasti musų istorinės valandos svarbumą ir rimtumą ir vietoj bendrų reikalų ima leisti į asmenines painiavas. Panašių dalykų dėja mes turime ir dabar Paryžiuje. Amerikiečių Tarybos visos Lietuvos visuomenės vardu prašyčiau todel, kad jie rimtai žiurėdami į valandos rimtumą, aukščiau atsistotu už atskirų asmenų santikius ir per juos visi kaip vienas remtų musų bendrą bylą **nepriklausomybei su Vilniaus sostine apginti.** Nes tai galima tik dabar arba niekados.

Berne mes turime dabar įsteigę spaudos biurą, kuris turi platinti po spaudą tikras, teisingas žinias apie Lietuvos kuriamąjį darbą. Todel prašome jumis vaduotis musų riekalui. Musų žinios eina daugiausia Šveicarijos agenturos firmą (as. (L.P.B.). Senasis Lausanos informacijinis biuras, jei dar nelikvidavosi, palieka visai privatinė įstaiga, kuri neturi ryšių nei su valdžia, nė Taryba Lietuvoj. Mes nenorime šalinti žmonių nuo bendro darbo, jeigu jie moka ir pasižadėję tikrai pildo kas yra musų valdžios nurodoma ir kas dora bendriems valstybės tikslams; bet mes negalime suvaidyti dažnai atskirų žmonių, kurie perdaug saviškai žiuri į savo darbą ir nekartą kenkia bendram reikalui. Tai yra tikra bėda. Bet mes esame tikri, kad platesniomis lietuvių masėms remiant dabartinę Lietuvos valdžia ir josios organus, mums turi pasisekti sudaryti vieną atsakomą ir bendrą frontą, kuris iš prieš apgintų Lietuvos nepriklausomybę.

Atsiprašau, kad umai sužinojęs apie progą parašyti Tamistai laišką, nesuskubau daugiau pasiformuoti apie stovį. Lauksiu kitos laimingesnės progos. Tuo tarpu Viso labo.

Skaitant p. Klimo laišką matyt, kad tai rašė Lietuvos sunus, kuriam tėvynės likimas už vis labiau rupi. Ypač jo laiškas turėtų atidaryti ausis ir akis Amerikos lietuviams socijalistams, nes p. Klimas yra vienas iš žymesnių socia-demokratų partijos vadų.

Lietuvių Informacijos Biuras.

ĮVAIRUMYNAI

1917 mete, 9,567 ypatų rado mirti ant Suv. Valstijų gelžkelių, o 70,970 tapo sužeista. 1916 mete, 9,467 žuvo, o 66,892 buvo sužeisti.

Iš žuvusių 1917 mete, didžiuma, net 4,253, buvo ypatos, kurie nežiurint uždraudimo, bandė eiti gelžkeliais. Iš gelžkelių darbininkų, 1492 žuvo. Pasažierių, 301 žuvo.

* * *

Anglijoj, British muzėjuje, randasi plytų iš budinkų Ninevos bei Babilijonijos. Šios plytos yra nuo 3,000 iki 5,000 metų senumo, bet dar visiškai drutos, nors jų dirbėjai nedegino arba kepė jas ale tik išdžiovino ant saulės.

* * *

Didžioj Karėje, tik šešiom Europos valstybėm pavyko išlikti neutralėm; tai buvo Išpanija, Šveicarija, Holandija ir trys skandinavų šalis — Danija, Norvegija ir Švedija.

* * *

Akis, didžiausias žmogaus turtas, gali kentėti nuo 48 atskirų ligų. Jokis kitas organas žmogaus kune neturi tiek ligų bijotis. Sakoma, kad retas, kuris žmogus turi pilnai sveikas akis.

* * *

Šeši vokiečių submarinai bus pargabenti į Suv. Valstijas, kad šios šalies žmonės galėtų juos matyti bei kad ekspertai galėtų juos ištyrinėti. Tame skaičiuje rasis po vieną įvairių submarinų typų.

* * *

Oxford Universitetas, Anglijoje, gali spausdinti knygas 150-tyje kalbų.

* * *

Houston, Texas, į unija priklausanti teplioriai gauna $7 ant dienos, o sieninių popierių lipdytojai gauna $8.

APŽVALGA

Įdomios žinios iš Lietuvos.

"Lietuva" paskelbė M. Yčo laišką iš Šveicarijos, kuriame tarp ko kito rašo:

"Musų Lietuvos stovis dabar neperpuikus. Vilnius, Šiauliai, Panevėžys ir kitos vietos bolševikų užimtos. Kasdieną bolševikai slenka tolyn ir gilyn. Valdžiai, kuri yra susitraukusi visas srioves aplink save, išskyrus bolševikus ir Bulotininkus ir persikėlus į Kauną, organizuotis yra labai sunku. Vo kiečiai visą laiką trukdė ir dar tebetrukdo. Jie nori matomai, kad bolševikai užimtų musų kraštą ir tuomet jie galės ant jų suversti kaltę už krašto sunaikinimą. Be to, jie mano, kad bolševikams Lietuvą užėmus, Prusų lietuviai nepanorės prie Didžios Lietuvos jungtis. Ir išviso jiems norėtųsi Lietuvos nepriklausomybė panaikinti, kad geriau tiesioginį susisiekimą su Rusija turėti.

Bet, nežiurint į jų trukdymus, musų valdžia, į Kauną persikėlusi, smarkiai organizuoja armiją ir ketina grumtis su bolševikais. Palei Kaišedorį buvo susirėmimas ir ten musiškiams pavyko bolševikus sumušti. Tai buvo pirmos krikštynos. Kaip sekasis toliau — sunku atspėti.

Kapsukas įžengęs į Vilnių 6 d. sausio paskelbė Lietuvą **nepriklausoma** sovietų republika.

Įdomu, kad net Kapsukas stovi už nepriklausomą Lietuvą. Galima butų abejoti apie šios žinios teisingumą, bet tą praneša ne Kapsuko draugas ar šalininkas, tik priešingos jam valdžios atstovas.

Tveriant Lietuvos Valstybę.

Iš visų žinių pareinančių iš Europos matyti, jogei Lietuvos gyventojai smarkiai subruzdo prie tvėrimo Lietuvos valstijos. Apart organizavimo valdžios ir kariuomenės, tveriama įstaigos, kad Lietuva savarankiai galėtų verstis ir finansų srytyje. Įkurta valstybinis bankas, užtraukta naminė paskola, įsteigta krasa. Nelaukiant taikos konferencijos pritarimo, lietuviai pasiryžę užtikrinti Lietuvos valstijos savistovę ateityj.

Amerikos lietuviai, kuriems visuomet rupėjo tėvynės likimas ir kurie visuomet rupinosi kaip Lietuvai prigelbėti, turėtų šiandien ypačiai subrusti. Reikalingiausia parama ir pagelba Lietuvos Valstybei šiandien — tai užtikrinti Lietuvai tvirtą finansinį stovį. Visos valstijos įstaigos — kariuomenė, krasa, gelžkeliai, mokyklos prigulės nuo valstybės iždo. Be pinigų, be turto, sunku tai palaikyti. Nors pradžiai Lietuvos gyventojai jau yra sudėję ir valstybės iždas jau įsteigtas, bet pagelba yra reikalinga ir Lietuva šauksis prie Amerikos lietuvių.

Laimė — mes jau turime nors jaunutę, bet tvirtai stovinčią finansinę organizaciją — Lietuvos Atstatymo Bendrovę. Tik per šią įstaigą Amerikos lietuviai galės suteikti rimtą pagelbą naujai gimstančiai Lietuvos valstybei. Todel remkime Lietuvos Atstatymo Bendrovę, o tuom prisidėsime prie tvėrimo nepriklausomos Lietuvos valstybės.

Lietuvių laikraštyje, tik lietuviams vietos truksta

Lietuvos Atstatymo Bendrovės pranešime apie praėjusį "drive", laike kurio sukelta virš šimto tukstančių dolerių kapitalo, pažymėta vienas įdomus apsireiškimas. Didžiuma laikraščių rėmė Lietuvos Atstatymo Bendrovės darbą, pripažindami jį dideliai svarbiu šiame momente. Kuone kiekviename laikraštyje tilpo bendrovės apgarsinimai ir jie rodos buvo teikiami visiems laikraščiams neatsižvelgiant į partijas.

Vienok atsirasta laikraščio, kuris, ar tai iš fanatizmo, ar iš užvydėjimo, kad lietuviai taip nuoseklai rupinasi stvertis už pramonės, nesutiko dėti net apmokamus apgarsinimus.

Tai buta "Garso," kuris maloniai talpina įvairiausių svetimtaučių firmų pagarsinimus, nežiurint kokių tikėjimų ar partijų žmonių jos yra vedamos. Lietuvių laikraštyje tik lietuviams vietos truksta.

Laikinosios Lietuvos Valdžios Atsišaukimas.

PYLIEČIAI! SUNKIĄ VALANDĄ ŠAUKIAME JUSŲ PASPIRTIES IR PARAMOS.

Musų Tėvynė iš visų pusių apsupta priešininkų. Iš rytų į musų kraštą skverbiasi rusai siųsdami raudongvardininkų burius ir skelbdami, kad ir pas mus jie sudaryšią tokią pat Tarybų respubliką, kokia yra Rusijoj. Suardę savo kraštą, privedę ligi didžiausio bado Maskvą ir Petrapilį jie ir pas mus norėtų įvesti tokią pat tvarką. Musų žmonės gerai nusimano, ką reiškia tos Rusijos Tarybos: jos išgriovė fabrikus ir dirbtuves, sunaikino pramonę ir prekybą, išdraskė žemės ukį ir paliko milijonus žmonių be darbo. Netikėkime rusų prižadais! Kartu su savim jie vežasi burius savų valdininkų, badą ir naujus pančius musų Tėvynei.

Iš pietų gręsia musų kraštui lenkai. Lietuvos dvarininkų paakinti jie sudarė iš tų pačių dvarininkų Lietuvai valdyti komisiją, siunčia į musų kraštą savo valdininkus ir rengia kariuomenę musų kraštui apimti. Lietuvos dvarininkai linksta prie Lenkijos, norėdami apsaugoti savo dvarų neliečiamybę. Jie žino, kad nepriklausomoj demokratingoj Lietuvoj jie negalės valdyti tokiais žemių plotais, kurių jie patys neįstengia išnaudoti, kada šale jų skursta šimtai tukstančių bežemių ir mažažemių. Lenkijos valdžia palaiko musų dvarininkus, norėdami su jų pagelba užgriobti visą Lietuvą. Dar šią vasarą Lenkijos įgaliotinis Berline raštu pranešė musų įgaliotiniui, kad Lenkijos vyriausybė pripažįsta Lietuvos nepriklausomybę, o netrukus už musų pečių pradėjo tartis su Vokietijos Liudendorfu, kad prijiungus ją prie Lenkijos. Lenkai mano, kad su dvarininkų pagelba jie ramiai galės valdyti ir išnaudoti Lietuvą; bet jie apsirinka! Lietuva pigiai savo laisvės neparduos. Kaip prieš rusus, taip ir prieš lenkus Laikinoji Vyriausybė pakėlė griežčiausius protestus ir stodama ko von reikalauja, kad jie pasitrauktų iš musų krašto. Po keturių okupacijos metų, išeidami iš musų krašto, vokiečiai veda derybas su musų priešininkais, norėdami atiduoti jų globon musų Tėvynę. Jie tariasi ir su bolševikai ir su lenkais. Tarp savo ir bolševikų kariuomenės jie nustatė tam tikrą tarpą ir ten kur jie išeina, tuojau į jų vietą skverbiasi bolševikai. Vokiečiai, sakydamiesi, kad patys negalį ginti Lietuvos nuo bolševikų veda derybas su Lenkų vyriausybės atstovais, kad atgabenus Lietuvon lenkų kariuomenės.

Per visą okupacijos metą vokiečiai visaip mums trukdė organizuoti darbą ir tvarkyti kariuomenę. Visa kas buvo padaryta organizacijos reikalui, buvo daroma okupacijos valdžiai trukdant ir prieš jos valią. Kad sutrukdžius musų darbą, musų kariuomenės tvarkymą jie stato mums vienas kitam prieštaraujančius reikalavimus. Pažadėdami duoti ginklų jie vieną kartą reikalauja parašo, kad tie ginklai nebus suvartoti prieš bolševikus, o kitą kartą duoda su ta sąlyga, kad juos vartosime tik kovai su bolševikais. Visą laiką trukdydami padaryti mums Vilniaus apsaugą, išeidami iš Vilniaus jie paliko ginklų ne mums, o lenkų legionieriams.

Laikinoji vyriausybė persikėlė dabar iš Vilniaus į Kauną, kad greičiau susisiekus su kraštu, greičiau organizavus visas krašto pajiegas. Šaukiamoji sausio 16 d. konferencija butinai turi įvykti. Konferencija bus Kaune. **Surinktoji Lietuvos kariuomenė trauks į rytų pusę,** stos kovon su Lietuvos priešininkais ir **išvaduos musų sostinę Vilnių iš svetimųjų rankų. Del Vilniaus apgynimo mes padėsime visas savo pajiegas. Mes neužleisime be kovos nei vienos pėdos Lietuvos žemės.** Mes šaukiame visus krašto piliečius kovon ir mes laimėsime! Kovojame ne del svetimų žemių užgriobimų, o del savo laisvės ir mes tikimės, kad mus parems tos tautos, kurioms Tautų laisvės obalsis yra ne vien tuščias žodis. **Mes laukiame, kad visas kraštas, kaip vienas žmogus sukils savo tėvynės ginti.** Ginklų mes gausime, turime gauti! To, ką mes turime, pradžiai užteks. Mes laukiame, kad Lietuvos piliečiai nepasigailės savo turto kariuomenės užlaikymui. Teduoda, teparduoda kiekvienas ką gali, kas javų, kas arklį, kas pinigų, kas avalinės.

Atėjo sprendžiamoji Lietuvos valanda. Lietuvos vyrai! Traukite į tas vietas, kur renkasi musų kariuomenės buriai. Mes turime parodyti, kad mes esame verti, to, ko mes reikalaujame. Nei viena tauta be kovos neatgavo sau laisvės. Visi, kam brangi Tėvynė Lietuva, kuriems rupi, kad Lietuvoj butų šviesa ir gera gyventi, stokime Tėvynės ginti. Kovosime ne su Lietuvos darbo žmonėmis; jų reikalai yra mums itin brangus, nes darbo žmonės yra musų visuomenės pagrindas. Mes žengiam drąsiai į kovą su svetimžemiais užgrobikais, kuriuos nuveikę mes patys teisingai sutvarkysime savo valstybę, kad vieni kitų neskriaustume ir visiems butų gera gyventi. Jeigu gi mes šioj valandoj apleisime Tėvynę tai mus laukia vėl ilgi vergijos ir kančių metai.

Į kovą del Tėvynės laisvės, del taikos ir teisybės, del visų lygybės.

Tegyvuoja nepriklausoma demokratinga Lietuva!

Tegyvuoja pirmieji Lietuvos kariuomenės pulkai.

Ministerių pirmininkas,
M. Sleževičius.
Užsienių reikalų ministerijos valdytojas,
A. Janulaitis.
Teisingumo ministeris,
P. Leonas.
Vidaus reikalų ministeris,
J. Vileišis.
Žemės, ukio ir valstybės turtų ministeris,
Juozas Tubelis.
Susisiekimo ministerijos vice ministeris ir tos ministerijos laikinasis valdytojas,
Jonas Šimoliunas.
Maitinimo ir viešųjų darbų ministerijos laikinas valdytojas,
Juozas Paknys.
Pramonės ir prekybos ministeris,
Jonas Šimkus.
Fin. ministerijos valdytojas,
Valdemaras Čarneckis.
Švietimo ministerio pavaduotojas vice ministeris,
J. Yčas.
Krašto apsaugos ministeris,
Mykolas Velykis.
Ministeris be portfelio gudų reikalais,
Juozas Voronko.
Ministeris be portfelio,
Aleksandras Stulginskis.
Švietimo ministeris,
M. Biržiška.
Kaunas, 1919 m.,
sausio m. 4. d.

Mieste Leeds, Anglijoje, bedarbiams kas sąvaitė mokama $55,000 "bonus'ais."

* * *

Atstovai suorganizuotų darbininkų prašė Kanados valdžios, kad butų daroma smarkesnis alus.

* * *

Šiomis dienomis, didelis Suv. Valstijų laivyno jurinis orlaivis, kuris iškeliavo iš Norfolk, Va., pradingo. 5 oficieriai žuvo kartu su orlaiviu.

Lietuvių Kareivių Skyrius

Lietuvių Kareivių Skyrius.

Konstantinas Grigaravičius, lietuvis kareivis, kovo 7 sugrįžo iš Francijos su Dėdės Samo kareiviais. Jo tiesioji ranka sužeista. Jis dabar randasi ligonbutyje, Camp Devens.

Antanas Daksonas, lietuvis kareivis kovo 7 sugrįžo iš Francijos, gana ilgai tarnavęs karės laike. Jis tapo gesu užnuodintas. Dabar guli ligonbutyje Camp Devens.

Juozapas Sidabras (Silver), lietuvis kareivis rašo iš Francijos, kad yra sveikas ir drutas ir siunčia visiems savo draugams labų dienų.

Antanas Gudžiunas, lietuvis kareivis rašo iš Valendar, Vokietijos, kad yra sveikas ir drutas ir rengiasi pargrįžti į Worcester. Sveikina visus savo draugus. Pasiunčia savo daiktus ant "A. L." adreso. Prašo perduoti švogeriui, p. Kaspučiui.

Vaclovas Vitkus, lietuvis kareivis sugrįžo iš Francijos, iš karės lauko. Jau pradėjo dirbti prie savo seno darbo.

Pranas Sakalas, Anglijos kariuomenėje, rašo iš Francijos dėkuodamas už "A. Lietuvį." Praneša, kad jo brolis, Vincas Sakalas, išbuvęs du metu ant karės lauko Francijoj, buvo ant tiek laimingas, kad nė kartą nebuvo sužeistas. Bet kaip karė jau pasibaigė, jis apsirgo ir numirė 8 d. gruodžio. Buvo palaidotas 10 d. gruodžio Busigny mieste. A. A. Vincas buvo 24 metų amžiaus; paėjo iš Suvalkų gub., Naumiesčio pavieto, Sintautų gmin., Kaulupių kaimo.

Pranas Sakalas yra sveikas ir tikisi greitai sugrįžti į Angliją.

Jonas Puskunigis, lietuvis kareivis, Suv. Valstijų armijoj, rašo iš Camp Fremont, Californijos. Praneša, kad 16 d. vasario pasimirė **Vincas Butanavičius;** A. A. Vincas likosi palaidotas 19 d. vas. Vėlionis išbuvo Amerike 17 metų. Jis paėjo iš Suvalkų gub., Vilkaviškio parapijos. Paliko moterį, Adeliną Butanavičienę, po tėvais Strazdauskaitė, taipgi 5 m. amžiaus dukraitę, dideliame nuliudime. Vėlionis prigulėjo prie S.L.A. kuopos, kuri ir palaidojo jį ant Šv. Kryžiaus kapinių su bažnytinėms apeigoms. Vėlionis pasirgo apie 4 mėn. ir 3 sąvaites. Buvo atiduotas į Central Emergency Hospital, o iš ten buvo parvežtas namon prieš mirsiant. Lai buna jam lengva šios šalies žemelė. Jojo geriausias draugas, tai Jonas Puskunigis. Jeigu kuris iš jo pažystamų norėtų daugiau žinių gauti lai kreipiasi prie

Pvt. John Puskunigis, Q. M. C. Detachment, Camp Fremont, Menlo Park, Cal.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis.

A. Valdemaras gina Lietuvos reikalus.

Anglų laikraščiai kovo 4 d. paskelbė žinią, kad Augustinas Valdemaras, lietuvių delegacijos vadas Taikos Konferencijon, vedė ginčus su rusų ambasadoriu Maklakovu Paryžiuje del Lietuvos ateities. Iš to matyti, kad Lietuvos klausimas Taikos Konferencijoje jau pradedamas rengtis prie svarstymų. Musų pareiga dabar parodyti kuodaugiausia savo tėvynei pasišventimo ir pasiaukavimo, kad savo išgalėmis paremti Lietuvos valdžios pastangas prie atstatymo darbo.

Nauja kariuomenė gynimui Lietuvos laisvės.

Vokietija apleidžia Lietuva.

Bolševikai jau aprimo prie Lietuvos rubežių.

Atėjo žinios, kad lietuviai, gynimuisi nuo plėšikų, yra jau sudarę kariuomenę dvylikos tukstančių kareivių, pilnai apginkluotų. Vokiečiams išsikraustant iš Kauno lietuvių armija tuoj užėmė miestą. Bolševikai, pastumėti tolyn, prašė lietuvių, kad pertraukti mušį, bet lietuviai atsisakė paliauti kariaut, kol Lietuva nebus paliuosuota visiškai. Vėlesnės žinios skelbia, kad bolševikai aprimo prie Lietuvos sienos.

Lietuviai kantriai ir rimtai veikia.

Lietuvos klausymas neužilgo bus išrištas. Ikišioliai Lietuvos veikėjai darbavosi labai atsargiai ir talkininkams patenkinančiai. Jie pastatė rimtus reikalavimus, pasitenkinta tik etnografine Lietuva ir jungias teisingais budais su tomis tautomis, kurios pačios išreiškia norą jungtis. Kitų tautų žmonėms (žydams, baltgudžiams) suteikiama valdžioje vietas. Lietuviai, besiorganizuodami savo šalyje, moka ginties nuo užpludimų svetimų gaivalų su tikslu pavergimo. Savo rimtu veikimu lietuviai privertė lenkus keisti savo taktiką link Lietuvos ir pripažinti lietuvių tautą kaip atskirą tautą (Dmowskio kalba Paryžiuje vasario 18 d. 1919 m.) ir siulyti Lietuvai autonomiją.

Amerikos lietuviams reikia mokintis nuo Europos lietuvių.

Europos lietuviai savo tautos reikaluose veikia visi bendrai, visos partijos sutartyje. Amerikos lietuviai dar to nemoka, tai jiems reikia mokinties nuo Europos lietuvių. Vienok pradedama jau ir čia tvarkyties. Nuo įsteigimo LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS pradėta veikti visų trijų sriovių bendrai. Tik viena Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra **bendra lietuvių įstaiga,** besirupinanti Lietuvos atstatymu. Tik blogos valios ir nedorų palinkimų žmonės gali išdrįsti tokį bendrą darbą ardyti.

Dabar užmezgame tamprius ryšius su Lietuva.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, pasiųsdama savo atstovus į Lietuvą, užmezga ryšius su Lietuva ir jau Lietuvoje pradeda darbą. Bet Lietuvai reikia didelės piniginės pagelbos. Mes Amerikos lietuviai, tuojaus turime tokią pagelbą sudaryti, pradėdami susinešti su Lietuva.

Tuoj reikia milijono dolerių.

Lietuvos atstatymo darbui tuojau reikia milijono dolarių ant pradžios. Sudėkime tuos pinigus greitai, stodami į Lietuvos Atstatymo Bendrovę!

Įstojimas, 5 šėrai tik 50 dolarių, bet galima pirkt šėrų ir daugiau, o taipgi prikalbinkite kitus tuojau pirkti!

Lietuvos Atstatymo Bendrovės adresas: —

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,
(Lithuanian Development Corporation),
320 — 5-th AVE., NEW YORK, N. Y.

Ignas Aukštuolis, lietuvis kareivis, Amerikos armijoj Francijoj rašo, kad yra sveikas ir drutas. Dėkuoja už "Amerikos Lietuvį" ir už atvirutę ir knygas, kurias p. Paltanavičia jam pasiuntė. Linki visiems pažystamiems labų dienų.

Vincas (William) Bernlitz, lietuvis kareivis Francijoj rašo, kad dabar randasi miestelyje Nevers, viduryje Francijos. Jų divizija yra Vokietijoj, bet jie, kaipo sužeisti, laikomi Francijoj. Jis labai geidžia pargrįžti namon, sako: "Jau labai nusibodo trankytis po šitą šalį. Kur aš esu nebuvęs. Kaip pirmiausia sužeidė, tai buvau Paryžiuje, paskui Vichy, paskui Tours, Le Mans, o dar daugelyje mažesnių miestelių. Rodos man, kad jau mačiau viską kas yra matyti Francijoj, bet gero tai mažai bemačiau; žmoneliai visur nuvargę nuo karės. Dabar tai tik rupestis ima, kad greičiau namon parvažiavus.... Bet mes čia koki šeši lietuviai, tai vis dar smagiau... Jau turbut viskas persimainė Worcesteryje. Rodos koki penki metai kaip nebuvau. Linkiu visiem geriausios kloties.

William Bernlitz.

(Sekančiame "A. L." numeryje bus keletas kitų kareivių laiškų iš Francijos ir Vokietijos, tame skaičiuje nuo Konstanto Jurgelionio, H. Milinavičius, Antano Vasiliausko ir Juozo Millario. **Red.**)

1918 mete, sakoma buk vidutiniai imant kožnas iš 275,000 darbininkų United States Plieno Korporacijos uždirbo apie $1,500.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seserįs: —

Laikas bėga kaip šešėlis ir nyksta, artinasi musų dienos pasirodymo, artinasi musų laikas darbo garbingo, t.y. gelbėjimo musų tėvynės Lietuvos. Vieną kartą nors į dieną mes išgirsime balsą iš musų tėvynės šaukiantį: "Broliai Amerikiečiai, gelbėkite mus, mes palikome nuogi, mes mirštame badu, priešai mus apdraskė, atėmė musų maistą, gyvulius, drabužius ir padarus, gelbėkite mus, nes žustame!"

Ar mes busime prisirengę paduot savo ranką, ar mes atsiliepsime vienu balsu. Keturi šimtai tukstančių musų brolių ir seserų šioje šalyje, nematę nė bado, nė vargo, uždirbę gerus pinigus per pereitus kelis metus, pasižiurėsime vienas ant kito, su gėda, nes mes per tuos kelis karės metus dar nesudėjome nė po vieną dolerį nuo ypatos. Dabar mes jau stovime prie slankščio tos garbės arba paniekinimo galime pasitaisyti ir tą garbę sau įgyti arba susilaukti sau paniekinimo ir tautiško išnykimo ant visados. Jeigu mes butume savo Tėvynėje šioje valandoje, mes su nuoga krutine gintume savo seną motiną, savo mažą brolį ir jauną seserį nuo užpuolikų nuo žudytojų ir varytume juos nuo savo durų, kad musų namai butų nuo jų spakaini. Bet mes atskirti ir ėsame toli, jie mus brolius žudo.

Bolševikai ateina su laime savo ir su muškietomis jieškodami sau maisto po Lietuva Lenkai siulo savo seną brolystę, savo cigonišką brolystę, kad galėtų pavergti ir sau laikytis tukstančius margų gražiausios žemės, o mes lietuviai, bruktumės ant akmenų, ant smelynų, ant žemės per juos mumis primestos nuo tų laikų kada žmogų ant šunies mainė. Hindenburgas taipgi pučiasi besigirdamas, kad tik jam lemta buti Lietuvos diktatorium. Mes esame toli nuo savo tėvynės ir likimas suvirina mus krauja širdyje, kad tvoros mumis užtvertos tuom tarpu, dar nepereinamos ir negalime savo kraują išlieti ant savo prigimtos šalies krutinės. Bet mus negalės pavergti visada, mes kartą gausime priduoti pagelbą. Bet kada galėsime, ar mes busime prisirengę tai padaryti?

Jeigu mes nesukrusime dabar, tai mes niekada nebusime prisirengę ir niekad negalėsime savo tėvynės sušelpti. Todel, mieli broliai, sukruskime ir suremkime pečiais savo dabar. Kiekvienas iš mus, kurie sueiname čionai po medžiu, netik turime pastoti tam reikalui aukautojai savo centų ir dolerių, bet kiekvienas turime pastoti agitatorium, kad patraukti prie mokėjimo mokestų kiekvieną musų brolį ir seserį. Nežiurint ar kas dirba ar nedirba, ar jis dirbo kada ar ne, tai to visai nežiurėti, bet taip paaiškinti jam, kad jis atiduotų savo paskutinius centus, o liktų be pietų arba be vakarienės. Nes kada mus pilni pilvai, mes niekad negalime atjausti musų brolių vargų, kurie perkentėjo penkis metus baisios karės, po kurių akių išmirė kudikiai beatsakančio maisto, nuo kurių kulturiškas hunas atėmė paskutinę karvę ir vištą, tie žmonės tai matė vargo.

Taigi, jeigu mes skiriamės kuom nors nuo gyvulio, tai turime atjausti jų vargus ir organizuotis ir duoti pagelbą. Turime dėti pinigišką pagelbą. Vienas mano pažįstamas žmogus davė du šimtu dolerių delei labo Lietuvos. Jo šeimynėlė išbėgo į Rusiją besikavodami nuo karės baisios, jo žmona ir vienas kudikis mire Brianske, Rusijoje. Niekas taip nešelpia savo šeimynos iš savo rankų darbo kaip šis mano pažįstamas žmogus. Jam liko dar du vaikučiai, bet per malonę bolševikizmo tapo visiškai atskirtas nuo jų, liko be vilties, be jausmo, be visko kas buvo jam malonu. Jis davė du šimtu dolerių del Lietuvos pašelpos.

Ką tai reiškia tokio, paveizdan du šimtai dolerių. Tai reiškia, jeigu mes visi duotume po tiek, tai mus esančių keturi šimtai tukstančių ypatų čionai šioje šalyje, sudėtume aštuonias dešimtis milijonų dol. ir kaip tik atsivertų mumis vartai į tėvynę, tai tuojaus pašvestume savo nuvargusiems broliams duonos, sėklos, drabužių, padarų, gyduolių, tautišką turtą ir dar su savais laivais galėtume į Liepojų parvažiuoti. Tai ką reiškia to gero žmogaus pavyzdis; žmogaus, kuris iš savo rankų savo šeimyną šelpė ir aprupino ir tiek savo Tėvynei paaukavo. Aš pavyzdžiu jam tos garbės ir užsirišau sau į atmintį, kad aš nors daug vargingiau už jį stoviu, aš turiu jį pasivyti ir padaryti nemažesnę auką.

Ar jus, mieli broliai, netaip pat jaučiaties? Kad jus pamatytute savo tėvynę jau laisvą ir gražiai sau gyvuojančią iš jusų storonės, jus pasididžiuotute netokiu prastu daiktu, bet su savo darbu, vertu pasididžiavimo. Kas musų gyvenime yra mumis mieliausia, tai yra garbė už musų pasišventimą savo artymui. Artymo nėra mumis didesnio kaip musų tauta, musų tėvynė, musų tikri broliai ir seserįs, paeinanti iš vieno kraujo. Kas tik turi dorą, tas myli ir doros garbę.

Mes žmonės po medžiu kalbame apie dorą jau kelintus metus. Nuo dabar mes pradėkime doros darbą. Mus yra keli tukstančiai, gerų amatininkų, gerų ukininkų, gerų anglekasių ir plieno išdirbėjų, kriaučių ir šiaučių ir kitokių, todel pradėkime veikti. Nekalbėkime su lenku tuščios kalbos, nediskusuokime su bolševiku bereikalingai, pradėkime dirbti savo tėvynei šventą darbą, dėkime ir rinkime aukas ir organizuokime kuopas, priverskime saviškius, kad kaip pelės neštų į kruvą pinigus, drabužius, apsiavimą ir viską, rinkime delei musų brolių ir seserų Lietuvoje. Musų kasa ir magazinas bus Centralinis Lietuvių Komitetas šelpti nuo karės nukentėjusius. Bepartyviškas, grynai tautiškas šelpimui visų lygiai. Čia mes perduosime savo visus surinktus turtus, jie gi perduos musų broliam ir seserim į Lietuvą.

Iš dvylikos brolių, kurie stojo Suv. Valstijų karės tarnyston, aštuoni jau tapo užmušti, vienas neteko kojos ir rankos, kitas abiejų rankų, kitas vienos rankos, o paskutinis buvo sužeistas, bet dar nepranešta kaip. Tie dvylika brolių buvo sunus p. C. M. Gilson, iš San Antonio, Texas.

* * *

Karės laike, Amerikos Slapta Tarnystą susidėjo iš suvirš 250,000 ypatų, tame skaičiuje ir daug liuosnorių detektyvų. Jie suareštavo, tarp kito, apie 40,000 "sliakerių" ir pabėgelių iš armijos.

* * *

Miestelyje Rockwall, Texas, yra 2 metų mergaitė, Virginia Scroggins, kurios pėdos yra 10 colių ilgio.

DARBININKŲ ŽINIOS

Paprasti darbininkai (laborers) Ottawa, Kanadoje, reikalauja 50c. už valandą, pradedant nuo 1 d. balandžio.

* * *

Japonijos tulos bankos bei šiaip prekybos įstaigos, kurios turėjo milžinišką pelną Didžioj Karėje ;dabar dalina "bonus" tarp savo samdinių. Šie "bonus" siekia nuo 20 iki 200 nuošimčių samdinių uždarbio.

* * *

Komisija del sutaisymo tarptautiškų darbo įstatymų Paryžiuje vienbalsiai priėmė du dalyku: kad butų užginta vaikams, neturintiems 16 metų dirbti ir kad jureivių algos butų lygios visose šalyse.

* * *

Dubline, Airijoje, atsibuvo visos Airijos darbo unijų konferencija, kuri priėmė programą, reikalaujant 48 val. darbo sąvaitės ir pakėlimo mokesčių ant 150 nuošimčių daugiau negu prieš karę. Mažiausia mokestis turi buti 50 šilingų ($12.50) ant savaitės.

* * *

Dusseldorfe, Vokietijoje, neseniai atsibuvo tikrai visuotinas streikas, nes sustreikavo: perdėtiniai, klerkai, ir kiti darbininkai pačto, gelžkelio, telefonų, telegrafų bei šviesos tarnystose; bankieriai, advokatai, gydytojai, mokytojai ir visų kitų profesijų žmones. Profesijonalai sustreikavo protestuodami prieš kitokių darbininkų streiką.

* * *

Amsterdamas ir keletą kitų miestų Holandijoj sumažino darbo valandas mies to samdinių nuo 9 ar daugiau valandų iki 8. Kartu pakeliama mokestis. Dabar žemiausia mokestis paprastų darbininkų bus $508 ant metų.

* * *

Viduriniuose amžiuose, pipirai buvo taip brangus, kad mažas pakelis jų buvo skaitomas kaipo tinkama dovana karaliui ar šiaip didžiunui.

* * *

Brolija gelžkelių klerkų sako, kad gelžkeliai vis moka moterims darbininkėms mažiau negu vyrams, nežiurint gelžkelių administratoriaus paliepimo.

* * *

Apie ketvirta dalis visų Hawaii salų gyventojų užsiima auginimu cukrinių len drių bei išdirbimu cukraus. (Hawaii salos, Ramusiame vandenyne priklauso Suv. Valstijom.).

* * *

Tautinė Federacija Krasos darbininkų reikalauja "bonusą" prie mokesties, 44 val. darbo sąvaitę ir 30 dienų kasmet del vakacijų ir susirgimo, su mokesčia.

* * *

Pennsylvanijoj, apie 90 nuošimčių visų vyrų, moterų ir vaikų darbininkų turi teisę gauti atlyginimą už susižeidimą, pagal dabartinį tos valstijos atlyginimo atstatymą.

LIETUVIAI AMERIKOJ

LOWELL, MASS.

23 d. vasario ALTS. 49 kuopa buvo surengus prakalbas. Kalbėjo p. J. Žuris, iš Brockton, Mass. Trumpoj kalboj p. P. J. Žuris nurodė kodel lietuviai buvo priversti kitur duonos ješkoti. Už tai sako, kad caro valdžia nedavė laisvės nei mokslo, todel ir svetur iškeliavus nekaip gerai sekėsi Vien tik sunkius darbus gauti buvo dirbti, o apie pramonę visai nebuvo nei kalbos. Bet, sako, jau pradeda susiprasti, tik ne visi; daugumas dar vis nepasitiki. Ragino prisidėti prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės ir prie Progress Shoe Manufacturing Co. Sako, jei mes nesudėsim kapitalo, tai svetimtaučiai viską atliks. Mes lietuviai turėsime vergauti kitiem kaip pirma, kad viską turėjo svetimtaučiai, o mes tik pastumdėliai buvome. Šiuom kartu vos keli prisirašė. Viena, tai daug nedirba; antra, žadėjo eiti 3 kovo mėnesio į straiką, bet nepavyko.

2 d. kovo turėjo atsibuti mass-mitingas, bet miesto valdžia nedavė svetainės nors buvo paimta ir pinigai užmokėti. Ant minėto laiko daug žmonių prisirinko, bet policija visus išvaikė. Priežastis tame, kad amerikonai nepritarė nei vietinės unijos, bet daugiausia lenkai, rusai ir lietuviai, taipgi graikai, bet ne visi; portugalai ir ne visi, nes 1912 mete daug atsižymėjo portugalai už tai dar nenori buti pirmutiniai. Vietinė valdžia ar kompanijos ne snaudžia. Nedėlios ryte daug buvo plakatų primėtyta anglų kalboje, kad, girdi neikit ant streiko. Čia streikas butų visgi reikalingas, nes medvilnėse mažai moka, už tai daugumo yra priversta dirbti ir moterįs, palikę vaikučius. Karės metu dar uždirbo pusėtinai, bet dar visai menkai. Blogos aplinkybės, daug jaunų lietuvių serga džiova ir mirė jau daug.

Tik du išėjimai — organizuotis į unijas ir pastoti šios šalies piliečiais, tada gal amerikonai atkreiptų atydą į mus. Dabar matyti, jie mažai paiso. O mes lietuviai mažai ką galim padaryti, nors mes visur pirmutiniai ant streikų, bet kad kiti mažai tepritaria. Geriausia tai išgauti laisvą Lietuvą, ten gal mum bus lengviau gyventi, bus daugiau paisoma apie musų padėjimą. Daug nedirba kaip čia medvilninės tik dirba po 4—3 dienas. Ar ilgai taip tęsis, nežinau.

Lowellietis.

KINGSTON, PA.

Musų miestelyje lietuviai darbuojasi neblogiausia, rengia teatrus ir balius ir visą pelną skiria ant Lietuvos laisvės išgavimo. Mažu geriau sektųsi daugiau pelno padaryti, kad kasdien dirbtų, bet ant nelaimės tik po pusę laiko pradėjo dirbti, ir nežinia kada pradės geriau dirbti kasyklos.

Nors mažai dirba, bet žmoneliai tą raugalą nepameta nors ir brangus, bet geria neatbodami nieko.

Praeitą mėnesį (26 d. vasario), vieno lietuvio karčiamoj keli girtuokliai taip įsitraukė, kad net pradėjo vienas kitam galvas mėgyti ar drutos. Taigi, kad ne "dėdės", tai kažin kaip tas mėginimas butų užsibaigęs. Ir taip keli mėginimo neišlaikė ir gavo pramušti galvas.

Žiemos pas mus taip kaip ir nebuvo o dabar pradžioje kovo, šalčio irgi visai nėra. Bet girdėti, kad dar vis žmonės po biskį serga ir pasitaiko mirčių, bet nedaug.

Kingstonietis.

PLYMOUTH, PA.

12 dieną vasario aplankė p. Martus ir mus koloniją su prakalboms. Per pasidarbavimą garbaus Jono Kunigonio tapo parupinta svetainė ant to vakaro ir pakviesta buvo dar porą kalbėtojų, kaip tai miesto majoras, kuris pirmiausia savo kalboje nurodinėjo kaip tai svarbu turėti lietuviams neprigulmingą Lietuvos kraštą ir taipogi ragino lietuvius aukauti del neprigulmingos Lietuvos kiek galint.

Po tam kalbėjo kitas kalbėtojas, anglų kalboje, tokioje pačioje tėmoje, kaip tai svarbu yra aukavimas ir nurodinėjo kokią svarbą aukos gali atneštį del mus brangios Lietuvos.

Po tam per gabumą jaunučio S. Kunigonio sunaus, 5-kių metų amžiaus tapo parodytas kareiviškas muštras, kas susirinkusius labai užganėdino. Visi susirinkusieji atidavė širdingą ačiu vaikučiui ilgu rankų plojimu. Tada kalbėjo P. Martus, nurodydamas Lietuvos padėjimą ir kaip yra dabar labai reikalingi Lietuvai pinigai ir kaip Lietuva šaukia mumis Amerikos lietuvius į darbą su aukomis, kad gautų liuosybę musų brangi tėvynė.

Nors žmonių mažai buvo susirinkę, bet pertraukoje pono Martaus kalboje tapo pereitą per svetainę paties kalbėtojaus ir parinkta aukų į Nepirgulmybė Fondą.

Aukavo šios ypatos:

Juozas Krikščiunas $20, Jonas Kunigonis $5, Juozas Kunigėlis $5, Antanas V. Sveta $5, Jonas Kazlauskas $2, Simonas Kunigonis$2.

Po 1 dolerį aukavo G. Williams, miesto majoras ir Triboks (?), anglai.

Lietuviai po vieną dolerį aukavo: —P-nia F. Z. Doon, Vincas Sauda, Jieva Grigienė, Vincas Balevičius, Jonas Gudonis, Aleksandra Lukšis, Vincas Kazlauskas, Antanas Stankevičius, Vladas Kelmialis, Kazimieras Stadulis, Marijona Ragelis, Vincas Sueta, Aleksandras Karaliunas, Antanas Ragelis, Vincas Kazlauskas, Jurgis Rimavičius.

Viso aukų surinkta su smulkioms aukoms $60.00.

Dar but neprošalį paminėjus, jogei atsirado ir tokių, kurie laike aukų išėjo iš svetainės. Vieną lietuvį turėjo rengėjai prašalinti iš svetainės, nes jis norėjo vaidus sukelt. Mat, Plymouth'e tokių lenkbernių netruksta.

Linkėtina Plymouth lietuviams daugiau tokių prakalbų surengt, tai gal ir mes Plymouth lietuviai pradėtume daugiau darbuotis ant naudos Lietuvai — tėvynei ir daugiau sudėtų aukų.

25 vasario sudegė lenkų bažnyčia; ugnis padarė blėdies lenkams ant $300,000. Priežastis tame, boileris ekspliodavo sklepe ir pakol ugnegęsiai pribuvo, tai taip jau degė, kad negalėjo apgesint. Sudegė viskas iki pamatų.

Kaip žmonės sako tai šiemet Plymouth'ą aplankė du didžiausi gaisrai, kaip tai buvo pirmiau paminėta Industrijos Brekeris ir dabar lenkų bažnyčia.

Jonas Kazlauskas.

GARDNER, MASS.

Diskusijos — kas griauna monarchijas.

Kovo 2 d. atsibuvo socijalistų kliube surengtos L. SS. 89 kuopos diskusijos, temoje, **Kas griauna monarchijas?** Tema regis nei šio nei to, plati diskusuoti ir gana interesinga, jeigu tikroj formoj užsiėmus ją gvildenti.

Tečiaus po diskusijų mane labai nustebino balsavimo pripažinimas atiduoti garbę socijalistų partijai už griovimą monarchijos! Nors buvo M. Stakėnas ir P. Aukštikalnis, du geri demokratiškos liaudies ginėjai, tečiaus tas mažai gelbėjo tarpe susirinkusių "draugučių."

P. P. Aukštikalnis stengėsi kaip galėdamas nurodyti, kad monarchijas sugriauna tą pati pavergta liaudis, tuo laiku kada pasijunta užtektinai monarchijos nuvarginta, taipgi su pagelba įvairių sriovių revoliucijonierių. Anot jo, be liaudies pasekimo ir visi darbai geriau si monarchijos griovimui nueina veltui.

Tikri Rusijos monarchijos griovėjai.

Nenorėdamas užleisti socijalistams už tokį sauvališką pasielgimą, ypač tokiems socijalistams, kurie pusiau tik valdo šiandien Rusijos šalį, po draug ir musų broliams, kurie užgiria dabartinę Rusijos socijalizmo tvarką, pasistengsiu kiek išgalėdamas trumpai nurodinėti tikrus monarchijos griovikus iš mums pažįstamiausios šalies, Rusijos.

Rusijoj, kovotojai už laisvę buvo nuo 1825—1917 m., tie patįs žmonės, kurie priespaudas kentėjo arba tie, išaugštesnės klesos, kurie prispaustų pasigailėjo. Išdalinus prabėgusių laikų kovotojus už laisvę, arba monarchijos griovikus, į žymesnes dalis, pasirodytų sekamai: 1) Studentai iš universitetų, kurių daugumas paėjo iš taip vadinamos buržuazijos; 2) liberališki rašėjai ir redaktoriai, daugumas iš jų paėjo iš vidurinio žmonių gyvenimo; 3) Profesijonališki vyrai, tankiausia advokatai, mokytojai ir dakta-

rai; ir 4) Ukininkai paprasti darbininkai, kurie daugumas jau pirmiau buvo prikalbinti ir vadovaujami vyrų ir moterų augštesnio mokslo ir augštesnės luomos.

Dabartiniai jusų draugai, bolševikai, nesugriovė Rusijos monarchijos ir to darbo jie nedirbo šimtą metų káip kad labai myli pasigirti. Visai per nesitikėtą atsitikimą paskučiausią valandą tos kovos jiems tik pavyko užgriebti vaisių darbo kitų daug geresnių vyrų ir moterų. Dar pirmiaus negu 1885 politikos prasižengėliai ir Sibiran ištremtieji — vyrai ir moteris, kurie ištikrųjų buvo griovėjais monarchijos — beveik visi paėjo iš buržujų, su keletą net augštų ponų. Tad sakyti, kad bolševikai sugriovė Rusijos monarchiją, iš kurios jie dabar pasinaudoja, reikštų ignoravimą neperkeičiamų istorijos faktų. Rusijos-social-demokratų partija viešai nepasirodė iki 1887 m., o pirma to laiko jau dirbo dvi gentkartės, kad sugriovus Rusijos Monarchiją!

Pirmutinės monarchijos sugriovimui pasikesinimas buvo sudarytas dekabristų 1825 m. Šitie augšti kovotojai už laisvę, šimtas dvidešimt penki skaitliuje, buvo augšti karjuomenės oficieriai ir ponai. Tarpe jų randos generolas von Vizin, gen. Ušnevski, Nariškin, Pestol, Muraviov, Švaikovski, Mikov, Abramov, lieutenantas Muriaviov-Apostol, princas Trubetskoj, princas Oboienski, princas Odojevski ir princas Valkovski. Na, ar šitos pavardės perstato proletarijatą. Penki iš jų buvo pakarti ant vietos ir šimtas dvidešimts likusiųjų buvo ištremti Sibiran ant ištiso gyvenimo.

Antras pasikesinimas — tas septyniose dešimtyse — buvo beveik visas sukurtas ir vestas kilusių iš luomos ponų ir buržujų. Du tukstančiai jaunų vyrų ir moterų, kurie išėjo "į žmones" ir kurie pradėjo tą sunkų darbą, kuris užsibaigė su teroru ir nužudymu Aleksandro II, iš jų beveik visi buvo išdavę ar dar nedavę universiteto ekzaminų ir augštesnių moterų mokyklų. Tarpe jų radosi labai gerai žinomi kaip, Tchaikovski, Dolgušin, Kravchinski, Kropotkin, Sofija Petrovskaja, Volkovski, Šiško, Ivanchin-Pisarev, Natalie Armfeldt, Katarina Breškovska ir šimtai kitų, kurių gal retai kur vienas atstovavo proletarijatą. Daugelis, gal ir daugumos iš jų buvo socijalistais, bet netokio bolševikų typo kaip, kad dabartinių socijalistų dauguma. Šitie tai buvo tikri dirbėjai ir kovotojai, kurie palengvino Rusijos liaudį, suorganizavo spėkas ir padarė pavykstantį darbą griovime 1917 m. Rusijos monarchijos. Žinoma buvo šimtai ir kitų — pirm jų ir paskui jų, kurie dirbo griovimo darbą, bet nebuvo dirbtuvės darbininkai arba ukininkai arba socialistai. Aleksandras Herzen, kuris atliko daugiaus darbo negu, kád kiti pavieniai įsitaisydamas savo laisvą rusišką presą ir pradėjo spausdinti Londone "Kolokol" daug pirmiaus už "Kapitala," ir už Karolių Marksą. Tcherniševskis, kurio "Čto Dielat" buvo šaltinis inspiracijų del ankstyvesnių monarchijos griovėjų, iškeliavo Sibiran dvidešimts metų pirmiaus negu, kad pasirodė Social Demokratų partija!

Ir dar jus drįstate sakyti, kad buržuazija negriovė monarchijų, neprisidėjo su savo spėkomis atlikinėti tokio darbo! Teisybė, jie nieko bendro neturį su bolševikais. Kiekviena protaujanti partija, klesa ir grupė atsišalino nuo jų. Argi tų "bolševik" tarpe randasi senesnių kovotoju — ar yra tarpe jų koks vienas vyras ir moteris, kuris butų tikrai ką gero atlikęs del laisvos Rusijos? Nė vienas, lyg šiol, kaip aš žinau. Princas Korpotkin, Vera Figner, Katarina Breškovska, Leo Deutsch, Herman Lopatin, Vera Zasulitch, George, Lazarev, Nikolas Tšaikovski ir Vladimir Bourtsev yra visi Rusijoj, bet jie nenori nei pasižiurėti į bolševikus. Nekurie iš jų yra daugiaus metų išbuvę ištremtais Sibiro kalėjimuos negu kad jusų bolševikiška grupė yra gyvenus! Kur buvo jusų tie du bolševikai-vadai kaip socialistai ir demokratai darbavosi dumoj del liberališkos ministerijos, kuri turėtų užistikėjimą žmonių? Ar jie buvo Petrograde ir ar jie stengėsi nuverst monarchija ir paliuosuoti jų taip pamylėtą proletarijatą? Toli nuo to! Jie ir daugumas jų sėbru pasislėpę Šveicarijoj arba Amerikoj ginčijos tarpe savęs apie socijalizmo doktriną. Jeigu Rusija butų neturėjus geresnių, drąsesnių, ir protingesnių vyrų už juos, tai monarchija šiame šimtmetyje dar nebutų griuvus.

Susitvėrus provisionališka valdžia turėjo legališkas tiesas tvarkyti, del to, kad turėjo mandatą iš Dumos—tiktai vienas kunas, kuris reprezentavo Rusijos šalį.

Bolševikams pavykus apmonyti sukilusius kareivius, nuvargintus darbininkus ir nuo karės nukentėjusius ukininkus su įvairiais prižadėjimais kaip: greitai taiką padarys, didelius pluoštus žemės už dyką išdalins, maistą ir drabužių net ir darbą neturintiems suteiks! Nu, tai ko tas nuvargintaos žmogelis gali daugiaus ir bereikalauti, ištikrųjų rojus, tik reikia jų paklausyti. Kaip mes visi žinom, ir paklausė tie trokštanti žmogeliai geresnės gyvenimo valandos. Bet veltui! veltui viskas... Na, tai, ar ne liaudžiai priguli ta garbė, kurią jus taip sauvališkai susiteikiate? (Medega imta iš George Kennan laiško).

Vabalninkas.

KEWANEE, ILL.

Darbai pas mus nekaip eina ir pribuvusiam iš kitur sunku darbas gauti. Lietuvių čia randasi nemažai. Turime 4 pašelpines draugijas ir keturias kuopas, bet mažai kas veikiama Lietuvių labui. Vienos draugijos konstitucijoj pažymėta, kad įstodamas į draugiją, narys turi priguleti ir prie knygyno, bet to knygyno visai nesimato. Pora narių buvo įnešę susirinkime, kad reikia steigti knygynas, tai gavo atsakymą, kad jei nori skaityti, gali nusipirkti sau knygų. Viens iš sekretorių pasakė, kad kam to knygyno, mažu valgyti tuoj nebus. Tai tau ir apšvieta.

Tik musų vyčiai rengia kas subatą šokius; ant vieno šių šokių, iškilo ir mušiai, kuriuos tik pribuvęs "dėdė" apmalšino.

Geras šokikas.

AMSTERDAM, N. Y.

Iš Amsterdam retai matyt korespondencijų "Am. Lietuvyje, tad nutariau truputį aprašyti apie čionaitinius lietuvius.

Amsterdamo lietuviai, turiu sakyti, yra pirmiausiai lietuviais, ir vien tik lietuviais, nes čionai nėra vyčių, nė sandariečių ir nė socijalistų (ar ištikrųjų? **Red.**); pertai čionai nėra nė klerikalų, nė tautininkų ir nė bolševikų, bet visi vien save skaitosi lietuviais, ir darbais pasirodo tik kaipo lietuviai. Ir todel nestebėtina, kad iš visų apielinkių lietuviai jaunikaičiai veik kas savaitė atvažiuoja ir apsiveda su Amsterdamo lietuvaitėm ir vėl grįžta į savo miestą. Amsterdamo lietuvaitės, yra nereikia nė girties, tautiškiausiomis už visų Amerikos lietuvių naujokynių lietuvaites; nors tai yra maža naujokynė, bet aukomis savo yra atsižymėjus labiaus negu kad kokia kita naujokynė, ir Amsterdamo lietuvaitės užima pirmą vietą aukavime. Ne tik aukavime, bet ir pirkime L.A. Bendrovės šėrų, taipgi, pirkime ir laikraščių šėrų; jokia kita naujokynė negali pasigirti nė pasididžiuoti, taip kaip Amsterdamo naujokynė.

Tveriama kliubas, kad prasilavinus dailės bei kulturos, kuriam regis žada duoti vardą "Jaunujų Lietuvių Ratelis," kuris bus besriovinis, taip kaip ir kitos esančios draugijos; bet užsiims lavinimuosi kalbėjime, dainavime bei diskusijoms. Kiekvienas narys turės iš eilės, bent penkias minutas laiko užimti, kuriame laike turės pasakyti, ar prakalbėlę, arba paskaitėlę, kurią pats turės prisirengti. Tuomi tikimės išlavinti prelegentų netik sau, bet ir kitoms miegalėms naujokynnėms.

Gal ne vienas užklaus, kodel Amsterdame nėra jokių sriovių kaip kitose naujokynėse, o tik vien lietuviais esame. Mes turime atminti, kad žemaičiai yra tikriausi lietuviai, ir kadangi Amsterdamo lietuvių naujokynė susideda veik vien tik iš žemaičių — yra apie 95% žemaičiai, apie trečias nuošimtis yra suvalkiečių ir apie antras nuošimtis yra vilniečių — žemaičiai kaip visur tai ir čionais, pirmiausia yra lietuviais. Todel juos niekas negali vedžioti už nosies. Taipgi ir gerb. kun. Židinavičius, žinoma žemaitis, kuriam daug padėkos priklauso už jo lietuviškumą bei demokratiškumą, nes jis eina bei taikosi ir tariasi su žmonėmis. Kaip butų malonu, jeigu didžiai gerb. kun. Židinavičiaus pėdomis pasektų visi Amerikos lietuviai kunigai! Tada tikrai mes galėtume kalnus nuversti nuo kelio Lietuvos Neprigulmybės.

Vasario 23d. surengė vaikų koncertą ir teatrą, "Linksmos dienos," mažyčiai vaikučiai, tik apie 8-nų metų amžiaus. Pirmiausia gana puikiai padainavo "Nemunas," dieną, kurią parašė kun. Židinavičius. 2-trą dainavo "Cit, neverk, Lietuva," kurią irgi kun. Židinavičius parašė. 3-čias, kapelija pagriežė Lietuvos Himną. 4-tas, vėl vaikučiai padainavo, "My country", angliškai. 5-tas, vaikučiai sulošė dramą "Linksmos dienos," veikalą, kurį irgi sakoma kun. Židinavičius parašęs. Pelnas buvo skiriamas del parapijos naudos. Kun. Židinavičius, tai tikrai yra visas gyvumas Amsterdamo lietuvių, nes jis su visais kalbasi, juokauja, glosto vaikučius, ir vaikučiuose kelia dvasią prie kulturos, bei Lietuvos meilės. Žadama ant pavasario dar geriaus ką veikti, nes tai buvo pirmą kartą, ką vaikučiai ką nors veikia. Šitas veikalas sukėlė visuose vaikučiuose norą atsižymėti geriaus kitą kartą.

J. J. Ž.

CHICAGO, ILL.

Žmogžudžiu ir plėšikų kampas.

Chicagos Bridgeporto kolonija tai tikra žmogžudžių ir plėšikų stovykla. Nėra tos dienos ir nakties, kad nebutų apdaužytas ar apiplėštas žmogus, kaip paveizdan praeitą savaitę.

Vasario 23 d. įėjo koks tai J. Bowman į tulo lietuvio saliuną, p. Reklio, po 3538 So. Halsted st. išsigėrė vieną degtinę ir padėjo 15c. už degtinę. P. Reklis pasakė, kad kitą sykį nebegausi už 15c., reikės mokėti 20 c. J. Bowman nieko nelaukęs išsitraukė revolverį ir nušovė p. Reklį. Policija žmogžudį suareštavo.

Apiplėšimai Chicagoje nebenaujiena. Žmonės jau apsipratę. Kaip išgirsta kad kas nors apiplėšta, sako, tai tas nenaujiena. Pora savaičių atgal, tulas A. Šimkus išvažiavo ant farmų dirbti. Tenai atrado kitą lietuvį, susipažino, gyveno kaip tikri draugai. Važiuodamas atgal į Chicagą, parsivežė ir savo draugą. Apsigyveno prie savo pažystamo p. Kleinausko. Gavo darbą abudu, ir vėl gyveno sutikime, bet neilgai. Vieną rytą atsikėlė visi eiti į darbą, bet tas bevardis lietuvis pasiliko tą rytą nėjęs į darbą. Gaspadinė išėjo į krautuvę, o tas naujas burdingierius išsikraustė susigriebęs pinigus p. Kleinausko $75, A. Šimkaus $500. Gaspadinė parėjusi iš krautuvės nerado burdingieriaus ir pinigų.

Žmonės Chicagoj labai įbauginti bankų užsidarymu, kaip 1916 metais kelios bankos užsidarė ir daugybe darbininkų žmonių pinigų pražuvo, todel ir dabar dar bijo dėti į banką pinigus. Daugumas nešiojasi su savim. Kiti laiko prie biznierių, bet vis neatsargu. Kaip paveizdan tula lietuvaitė moterėlė nešiojosi su savim ilgą laiką $500, bet aną dieną eidamą į bučernę pametė visus pinigus. Patartina lietuviams nenešiotis su savim pinigų ir nelaikyti savo namuose. Kasdieną matyti laikraščiuose tokių tokių atsitikimų. Yra valdiškos bankos, kurios neužsidarys. Ten gali atsargiai pasidėti savo sunkiai uždirbtus skatikus.

J. Perminas.

NEWARK, N. J.

Triukšmas bažnyčioje; policmonai su vežimu ir detektyvai pakviesti į pagelbą.

Nedėlioje, kovo 9 d., š.m., Lietuvių R.K.Šv. Trejybės parapijos bažnyčioje, kurioje klebonauja kun. E. J. Budrevičius, kuris čia prieš metus laiko atvažiavo ir užėmė klebono vietą, atsibuvo didelis triukšmsa.

Žmonės jau iš pradžių pasipriešino ir nenorėjo kun. E. J. Budrevičiaus priimti už kleboną. Nuo to laiko, arba nuo pradžios ir yra nesutikimai tarp kunigo ir parapijonų. Kunigas nenorėjo išduoti atskaitų ir pripažinti parapijos komiteto. Parapijos komitetas šaukė keletą susirinkimų. Kunigas atsisakė juose dalyvauti ir jų nepripažino. Kunigas išsirinko naują Komitetą, kuris pasižadėjo "viernai" jo "biznį" remti. Senasis komitetas, paskutiniame parapijos susirinkime pranešė, kad kunigas išeikavo daug parapijos pinigų nelegališkai. Parapijos komitetas tą savo pranešimą patvirtino, faktiškai prirodydamas kunigo neteisingumą. Kunigas žinodamas kad jam bus sunku žmones pertikrinti ir save išteisinti ant parapijos susirinkimo, todel ir sumanė atskaitą išduoti bažnyčioje, kur žmonės negalės atsiliepti — užklausti ir tylėjimu priims.

Tuojaus po sumai kunigas išnešė minstranciją iš bažnyčios ir norėjo išduoti atskaitą, kuri yra reikalinga pasiųsti vyskupui — manydamas, kad žmonės nedrįs atsiliepti, o tuomet, tai jau butų lengva tvirtinti, kad atskaita buvo priimta vienbalsiai.

Bet nepasisekė, moteris pradėjo rėkti: — "Neneškie Dievo laukan iš bažnyčios" ir tam panašiai. Pakilo didelis lermas, pribuvo policija su vežimu ir detektyvais, kurie jau ir pirmiaus tėmyjo į tuos nesutikimus. Kunigas priveda vieną policmaną prie tulos moteries ir liepia suareštuoti. Policmanas išklausęs nieko nedaro. Neareštuoja nė kiti policmonai nieko. Kunigas įneša Dievą į bažnyčią, žmonės nusiramina ir išsiskirsto. Atskaita palieka neišduota ir nepriimta.

Bažnyčioje buvo daug svetimtaučių, kurie nežinodami dalyko ir nesuprasdami kalbos, bėgo laukan iš bažnyčios su išgasčiu, rėkdami: "Never again to the Lithuanian Church."

Negerai yra lietuviams turėti tokį kunigą, kuris žemina lietuvių vardą svetimtaučių akyse. Newarko lietuviai tą labai apgailestauja, bet musų lietuviai kunigai į tai mažai domos kreipia.

Parapijonas.

LAWRENCE, MASS.

Streikierių atsišaukimas.

Brangus Broli ir Sesute: —

Gal teko girdėti, kad 3 d. vasario, 1919 metų, mes Lawrence, Mass., darbininkai išėjome į streiką, ne del to, kad mums nusibodo dirbti, bet del to, kád mums gaila ir skaudu kuomet pasižiurim patįs ant savęs!

Gal nevienam jum žinoma 1912 metų streikas. Mes tada laimėjom. Bet laimėjimas musų nepagerino buvio. Reikmenų kainos pakilo keis kartus daugiau negu pirma karės. O uždarbiai tik ant kelių centų ir tie gavę 18 val. darbo gavo ir mokestis nukarpyti.

48 valandas daugumas dirba Suvienytose Valstijose. Bet už 48 val. ir užmokestis. Šu šituo užmokesčiu ar galima darbininkui pragyventi? Ne! Taigi, jeigu, broli ir sesuo darbininke, jauti skriaudą ir nedrįsti dar išeiti ant streiko prieš kapitalą, jeigu dar streikai nepasiekė tavę, tai atkreipk prie mus savo atydą ir pagelbėk mums laimėti, o ir laimėsi sau, nes laimėjimas musų reiškia laimėjimą visų darbininkų.

Kuomet Amerikos kapitalistų laikraščiai rašo apie Lawrence, pranešdami, kad streikas pabaigtas, **jie meluoja!** Streikas netik neužbaigtas, bet kožną dieną eina didyn ir didyn. Tik ant nelaimės, daugiaus ir daugiau streikierių randasi kritiškame padėjime. Kožna dieną daugiau darbininkų reikalauja pagelbos, kad galėtų toliau streiką vesti, vesti iki pilnai pergalei sau ir visai žmonijai.

Jeigu norėtumei pagebėti ir galėtum prisidėti prie to švento darbo, siųsk laišką šiandien: **Strike Committee, Lexington Hall, 182 Lawrence, st., Lawrence, Mass.**

Daug gaunam laišku ir pinigų iš visų kraštų Amerikos, užklausdami apie streiko bėgi. Jie klausia ar reikalinga jum pagelbą, mes jum pasiųsim paramą. Taigi neklausykite kapitalistiškos spaudos, bet prisidėkite prie abelno pagerinimo darbininkų buvio, sušelpdami [illegible] us 35,000 streikierių. Nedaleiskit sugriuti Centraliniam komitetui, atstovaujančiam 31 tautą.

Mums labai reikalinga pagelba, tad mes atsišaukiam į jus, broliai ir seseris, darbininkai ir darbininkės. Duokit mums pagelbą! atsimindami savo likimą numetimas musų vargų yra numetimu podraug ir jųsų. Dgai — 48—54! (tai yra, 48 val., mokestis tokia pat kaip už 54 val.).

Presos komitetas:
K. Gradauskis,
Pr. Biliunas,
V. Kuilikauskas.

(Nuo **Red.** Matomai, kad lietuviai darbininkai kaip ir svetimtaučiai atjaučia Lawrenco streikierių padėjimą. **Aukos siunčiama iš** Lowellio, Bostono, Easthamptono, Worcesterio ir kitur.)

Apie Gyvus Daiktus

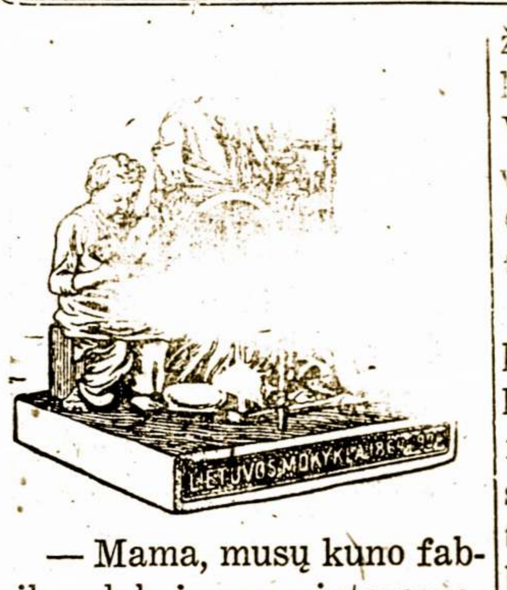

— Mama, musų kuno fabrikas labai mane interesuoja jame viskas yra ir viskas labai svarbu žinoti.

— Taip, vaikeli, kad mes savo kuno fabriką gerai suprastume, tai butume labai laimingi.

Pereitų kartu mes kalbėjome apie pumpą, tai yra širdį, kuri varo upę kraujo po musų kuną. Dabar mes eisime peržiurėti prietaisas vėdinimo musų kuno fabriko. Fabrikas negalėtų užsilaikyti, jeigu į jį neįeitų oras, nė negalėtų dirbti jame tie visi darbininkai, milijonai kuno įvairių celių negalėtų gyventi be oro.

Ventiliacijos ruimas stovi augščiau širdies, tai yra plaučiai, kurie vėdina visą kuną. Į plaučius oras turi ateiti per nosi, kartais per burną, kada žmogus sunkiai dirba arba bėga, kuno muskuliai labai greitai degina savo pajiegas, oras reikalingas kelis kartus greičiau gauti negu paprastai, todel žmogus kvėpuoja per burną, kad greičiau orą pagauti. Vienok ne burna yra kvėpavimui sutverta, bet nosis. Oras kaip ir maistas, imantis į musų plaučius, talpina [illegible] kų mikrobų, kurie jeigu kraują kaip ir rud[illegible] maistu, gali fabriko sienas sugadinti. Nosis, kuri yra tam tikrai sutaisyta delei kvėpavimo, turi galybę orą perkošti per įvairias nosies kamaraites, kuriose randasi tam tikri oro užkliuvimai, kartais ir plaukai oro perkošimui patarnauja. Prie to dar yra oras pašildytas ir suminkštintas su tam tikru dregnumu taip, kad jam perėjus per nosies koštuvą yra peržiurėtas ir prigatavotas eiti toliau į plaučius. Žodžiu sakant, jokis fabrikas nė namas, neturi taip puikaus pritaisymo vėdinimui savo namo kaip kad kunas turi. Oras atėjęs į plaučius išsišakoja po įvairias plaučių kamarėles.

Šaltame ore musų kuno fabrikas vėdinasi daug atsargiau, netraukia orą taip smarkiai į save kaip kad šiltoje vasaros dienoje, bet po valiai traukia į save ir duoda orui ilgiau nosyj but ir labiau apšilt, kad neitų į plaučius per šaltas oras ir neužšaldintų plonyčių sienelių, per kurias oras su krauju

susineša. Visą tą darbą kēravoja kuno viršininkas iš pačios galvos, siųsdamas žinią telfonais arba nervais į organus, kurie dirba pagal prisakymą paties vyriausio, tai yra smegenių.

Tai yra svarbi prietaisa ventilacijos, kokios dar negali sumanyti ir padaryti joki namų budavotojai. Norint namą išvėdinti, gerai turi atidaryti dvi skyles namuose per kur oras turėtų progą įeiti ir išeiti, bet kitaip yra su musų kuno ventilacija, musų fabrikas turi tik vieną skylę, kuri padaryta delei ventilacijos, tai yra nosį, per ją oras išeina ir ateina. Kada oras traukiamas į plaučius, jis eina per iškrėvotą nosies kanalą, bet kada iškvėpiama laukan, jis išeina tiesesniu keliu. Žiemos laike kada šalta ir oras sausas ateina į plaučius, plaučiai savo nervų telefonais duoda žinią į smegenis, kad oras yra pavojingas, tada smegenįs sumažina greitumą oro traukimo į plaučius, ir paliepia, kad kraujas labiau šildytų nosį ir drėgnintų įeinantį orą kartu ir nuodintų ateinančius piktus kunui mikrobus, kurie kartu su oru brukasi į nosį. Nosyje yra tam tikros celės, kurios košia ir perdirba orą, jos turi ir savo koštuvus pavidale plaukų, esančių nosyje, kurie tarnauja perkošimui oro. Kartais mes dyvijamės, kaip greitai sunešiojame musų nosies skepetaitę, bet niekad nepamislinam kas darytusi su musų plaučiais, jeigu mes neturėtume tokio oro koštuvo musų nosyje, be abejonės, visas tas brudas sugultų ant musų plaučių kurį išsnypšciame iš nosies į skepetaites. O į plaučius prisileidus tiek brudo jau ilgai su jais nekvėpuotume.

Nosyje gyvena kitos celės, kurios suuodžia rožių kvepėjimą ir kiti yra, kurie tarnauja fabrikui, apgindami jį nuo suardymo per kuno priešus. Jeigu nueisi gulti, o neužsuksi gerai gazo, netrukus nosyje esanti sargai—tam tikros celės praneš, kad kas blogo veržiasi į fabriką. Žinoma, kelsiesi ir surasi iš kur tie priešai ateina, o jeigu nebus jie ikvaliai sargųs, nepraneš ir nepajausi, gali užmigti amžinai. Nosies sargai suuodimas labai daug turi ir kokybę maisto pažinti, nes geras arba prastas maistas tokį pat ir kvapsnį turi. Kada turi šaltį ir nosyje sargai yra apveikti per įvairius įsiveržusius mikrobus, tada nors ir gardų maistą valgai vistiek nejauti jo gardumo, nes nosyje sargai kvėpavimo — suuodimo negali gerai pasakyti ir pažinti. Dabar suprasdami gerai, kad nosis musų netiek svarbi savo išlaukiniu gražumu, kaip kad ji svarbi yra tuom, jog tai yra musų tikras koštuvas perkošti orą, kaipo maistą musų kunui, visuomet turime atminti per ją kvėpuoti, o ne per burną. Iš nosies oras turi eiti į gerklę į plaučius.

Musų gerklė, per kurią vėjas eina, stovi priešakyje musų kaklo, galime sučiuopti, nes ji yra padaryta iš kremzlių, nesusitraukia, ji visada yra vienokia. Augščiau gerklės mes sučiuopiame storesnę vietą, kame randasi musų balso prietaisai. Kad įsigauti į plaučius, oras turi eiti per balso ruimelį, kuris turi tam tikras duris susidarusias iš dviejų muskulių. Oras eidamas į plaučius turi peržengti per maisto stemplę, o maistas eidamas į skilvį turi peržengti per oro gerklę. Kartais atsitinka apsirikimas, kad žmogus sumilina rydamas maistą atsikvėpia, tada jis įtraukia maisto į vėjinę gerklę ir užspringsta. Visas kunas nustoja savo darbą, nes atsitinka kas tokio nepaprasto, kad kvėpavimas negali eiti kaip ėjo. Nuo vietos nelaimės į plaučius. eina žinia ir plaučiai pradeda dirbti, kad išvaryti iš gerklės svetimą svečią. Žmogus tuojaus pradeda kosėti ir celės gerklės sienose daro tam tikrą slidų skystį, kad pagelbėti išvaryti laukan maisto šmotą, kuris netikėtai tapo oro įtrauktas.

Kartais kaip kuno fabrikas yra dar jaunas, į balso ruimą, esantį gerklėje įsiveržia mikrobai, vadinami difterija, kurie išaugina baltą medegą tame ruime ir kartais užtroškina visą kuną. Bet gydytojai dabar turi budą tų mikrobų sunaikinimui. Jie įleidžia tų mikrobų į arkį, arklio kuno mašinerija pagimdo priešingus mikrobus, kurie difterijos mikrobus užmuša, gydytojai pasiskolina nuo arklio tų pagelbingų mikrobų ir kada kudikis serga įleidžia į jo krauja taip vadinamą antitoxiną, tai yra mikrobus, priešus difterijos mikrobų, kurie tuojaus nusiduoda į pavojingą vietą ir jie užmuša difterijos mikrobus.

Oras perėjęs per musų nosį, kaipo koštuvą apsaugojimui nuo mikrobų, eina per balso ruimelį vėjine gerkle, pasidalina į dvi šakas, viena šaka eina į tiesiąjį savo šoną plaučių, kita į kairiąjį, išsišakoja į daugiau kelių, ant galo prasiplatina po visus milijonus mažų ruimelių, pakol ant galo neatsiranda prie vietos, kur randasi permaina. Iš vieno šono stovi oras atėjęs iš kito šono kraujas, tarpe oro ir kraujo stovi gyvos plaučių celės, kurios keravoja permainą. Kraujas atėjęs iš kuno ir atnešęs įvairias sugadytas kuno medegas, išrodo juosvas, raudonos kraujo celių ritulukai reikalauja švaraus oxigeno nešti į įvairias kuno dalis. Čionai ateina ir per šitą permainą jie apturi iš įkvėpuoto oro kas reikia kuno atnaujinimui kraujas atiduoda viską blogą ką turi atnešęs iš kuno, irpasiima sau ko reikia ir kas liauja į kairiąjį šoną širdies didele upe, širdis toliau pavaro į kuną pakol kraujas vėl neišsišakoja į visas dalis kuno. Vieni kraujo ritulėliai atsiduria kojos pirštuose, kada kitas ateina į ausį. Nė viena kuno vieta nėra užmiršta, visos lygiai gauna savo maistą, kad galėtų savo darbą atlikti.

Visa kvėpavimo prietaisa yra kēravojime vyriausios tarybos fabriko smegenyse. Vidutiniai apie aštuoniolika kartų į minutą musų plaučiai įtraukia ir išleidžia iš savęs orą. Tą kēravoja smegenys pagal reikalavimą kuno organų. Kada žmogus bėga arba sunkiai dirba, kvėpavimas pasididina, nes kunas reikalauja daugiau oro dalių, kuno atbudavojimui.

Nemuno Sunus.

Darbas Ir Namai Kareiviams.

K. Ką reiškia darbas ir namai kareiviams?

A. Reiškia tai, kas sakoma. Dabar yra kongrese bilius, kuriame reikalaujama paskirti $100,000,000, su kuriais, jei juos pasiseks gauti, Vidaus Departmentas galės tuojau pradėti kareiviams ir jurininkams kooperatyves ukių kolonijas beveik visose valstijose.

K. Kas tas ukes gauna?

A. Tie, kurie jas išdirbo, dirbami prie sausinimo, valymo, vandeniu užleidimo, ir pagerinimo žemių.

K. Ar visi gaus ukes?

A. Tai priguli nuo to, kiek žemės bus prirengta.

K. Ar tai tik bus tiems, kurie buvo Europoje?

A. Ne. Tai yra visiems, kurie laike šios Didžiosios Karės nešioja Dėdės Samo uniformą.

K. Kame ta žemė randas?

A. Beveik kiekvienoje valstijoje yra dideli tokios žemės plotai. Yra sausų žemių vakaruose, kuriomis reikia vandens, kurį galima gauti pastačius damus ir kanalus. Rytuose yra dideli plotai skinimų, iš kurių reikia išrauti kelmus ir išvalyti krumus. Pietuose randasi dideli skinimai ir pelkės, kurias reikia išsausinti.

K. Ar aš galiu gauti darbo arti savo namų?

A. Gal buti, kad galėsi. Tos užmanytosios kolonijos yra išmėtytos po visą šalį, ir manoma surasti kiekvienoje valstijoje, jei Kongresas paskirs tam reikalui pinigų.

K. Kaip bus su alga?

A. Tą darbą bedirbant, valdžia mokės gerą algą — taip gerą, kaip kad mokama ir kitur už tokį pat darbą.

K. Ar aš turiu buti kariuomenėje?

A. Ne. Tas darbas yra tik vyrams, kurie garbingai atleisti iš kariuomenės.

K. Kokios rųšies darbas bus?

A. Valdžia turės įvairiausių darbų prie kolonijų, pradedant techniškais ir raštiškais ir baigiant paprasto darbininko darbais.

K. Kaip bus su namų gavimu?

K. Kaip padėsi pastatyti damus ir kanalus, arba išvalyti krumus iš skynimų, arba iškasti griovius per pelkes, kaip jiems padėsi pastatyti namus ir kitas trobas, aptverti tvoras, pataisyti kelius, užtiesti miestus, pastatyti pieninyčias, warehouses, mokyklas ir tt., ištikrųjų kaip padėsi viską prirengti, valdžia leis išsirinkti vieną tų javais apsėtų ukių.

K. Ar valdžia duos man tą ukę veltui?

A. Ne. Ir pats nenorėtumei, kad valdžia taip darytų. Yra manoma duoti tas ukes ant lengvų išmokėjimų per ilgus metus, mokant 4 nuošimtį kas metai.

K. Kaip apie gyvulius ir ukės įrankius?

A. Yra manoma, kad valdžia duos visus reikalingus gyvulius ir įrankius, už kuriuos mokesniai bus padalinti ratomis per keletą metų.

K. Kur aš gausiu pinigų išsimokėti?

A. Galėsite užtektinai susitaupyti bedirbdamas prie tų kolonijų statymo, kad išsimokėti pirmuosius mokesnius. Likusius galėsite išmokėti pinigais, kuriuos gausite už parduotus javus.

K. Rodos man tiktų gyventi ant ukės, bet aš nemėgstų gyventi taip toli nuo kitų žmonių.

A. Yra sumanyta, jei Kongresas perleis tą bilių, statyti taip vadinamas bendras (community) kolonijas, kiek vienoje nemažiau, kai 100 ukių apsukui miesto, tai, kad butų arti kaimynų, geri keliai, vežti produktus į miestą ir rinkos, parduoti užaugintus produktus. Viskas netoli nuo ukės.

K. Kokio didumo bus tos ukės?

A. Tai prigulės nuo vietos ir ukininkavimo. Abelnai ukininkystei nuo 40 iki 80 akrų, gyvulius auginti nuo 80 iki 160 akrų, vaisinius medžius auginti 15 iki 20 akrų, ir daržovėms 5 iki 20 akrų.

K. Aš nieko apie ukininkavimą nenusimanau. Kaip aš galėsiu ukininkauti?

A. Ukininkystėje prityrę instruktoriai bus pastatyti kiekvienoje apielinkėje. Jie visame patarnaus kaip ir ką geriausiai padaryti, kad pasekmingai ukininkai.

K. Sakai, tas planas prigulės nuo perleidimo biliaus Kongrese. Tai kodel klausinėji dabar pakol tas bilius dar neperleistas?

A. Delto, kad Kongresas prašė Vidaus Departmento ištirti kolonijų padėjimą visoje šalyje, ir nori žinoti, jei tokių kolonijų uždėjimas bus leistas, ar kareiviai ir jurininkai norės eiti tokį darbą dirbti, ir tokius namus imti.

K. Ar galiu aš gauti daugiau žinių apie tą sumanymą?

A. Taip. Rašyk į Department of the Interior, Reclamation Service, Washington, D. C., iš jų gausi atvyrutę. Ją pripildęs, pasiųsk atgal nurodytu adresu. Jokių iškasčių nebus. Jusų vardas bus padėtas "on file" Vidaus Departmente, ir bus pranešta apie tuos planus, kai tik jie bus pradėti vykinti. Dabar dar negalima pasakyti, kada toji informacija jums bus pranešta, o tuo laiku, žinoma, negaliate sėdėti be darbo, bet dirbti ten kur geriausiai galima. Sugrįžę namon, eik į S.V. Samdymo Biurą U. S. Employment Service, savo apielinkėje arba savo apielinkės Council of Defence office. Abi organizaciji, kiek galint, padės surasti darbo.

(Išleista Suv. Valstijų Vidaus Departmento.)

Visiems Reikalinga Knyga.

SVEIKATA

arba

TIESUS ir TRUMPAS KELIAS į SVEIKATĄ.

Yra tai pirmasis lietuvių kalboje žinynas, parašytas pagal Europos ir Amerikos garsių daktarų ir profesorių. Parengė Dr.A.L. Graičiunas

Ar jus pažįstate savo sudėjimą?
Ar norite buti sveikas ir stiprus?
Ar norite nusikratyti apgavikus, kurie siulo jumis per apgarsinimus vaistus?
Jei taip, tai nusipirk sau šią knygą SVEIKATĄ, o šioj knygoj atrasi sau visą laimę. Nes kuomet žmogus sveikas, tai laimingas ir stiprus.
Kas nori save pažinti, privalo skaityti **Sveikatą.**
Kas nori buti laimingu, tegu skaito **Sveikatą.**
Kas nori, kad jo vaikai butų sveiki, tegu skaito **Sveikatą.**
Kas nori ilgai buti jaunas, tegu skaito **Sveikatą.**
Šita taip naudinga knyga privalo rastis kiekvieno lietuvio stuboj.

SVEIKATA nematytas lietuvių kalboje brangus veikalas, turi 389 puslapius, keliais šimtais įvairių paveikslėlių apie žmogaus kuno sudėjimą ir kitokių. Spauda aiški, drutais audimo apdarais. Kaina su prisiuntimu **tiktai $2.00.**

Rejkalingi agentai pardavinėti musų knygas.

Rašydami laiškus adresuokite:
S. P. TANIS,
1233 West 111-th Place, CHICAGO, ILL.

PRANEŠIMAS "AMERIKOS LIETUVIO" SKAITYTOJAMS ir JŲ DRAUGAMS.

Gerbiamieji: Šiomis dienomis gavome žinę, kad galėsime sužinoti gimines ir savo artymus draugus likusius tėvynėje.

Viena iš musų kompanijų sutaisė budą, kad galės pranešti apie musų brolius ir seseris likusius Lietuvoje.

Mes skubinamės jumis pranešti apie tai, kad dabar visi, kurie turi savo gimines gali kreiptis pas mus, o mes prisiųsime tam tikras blankas, ant kurių yra vieta surašyti adresai ir viskas, ko reikia prie jieškojimo, kurias išpildę sugražinsite mumis, o mes perduosime musų kompanijai, kuri pasirupins pranešti žinę apie namiškius kaip greičiau galima.

Rašydami visada įdėkite savo aiškų adresą ir stempą del atsakymo.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Lietuviškas Išradėjas.

Šituo vardu išleidome naują knygutę del išradėjų, turi 20 paveikslėlių ir iliustracijų, visokių išradėjų ir išradimų su aprašais ir paveikslais miestų New Yorko ir Washingtono. Tą brangią knygutę mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

DYKAI

Jeigu jus norite žinoti kiek turto susikrovė ir kiek dar galima susikrauti su pagelba naudingų išradimų, tai rašyk tuojaus reikalaudamas tos naudingos knygutės. Kaipo žinovai (ekspertai) patentų — bandome **DYKAI.** Rašykite pas:
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (Inc.)
NEW YORK, N. Y.
256 Broadway (AL)

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS "LIETUVYJE."

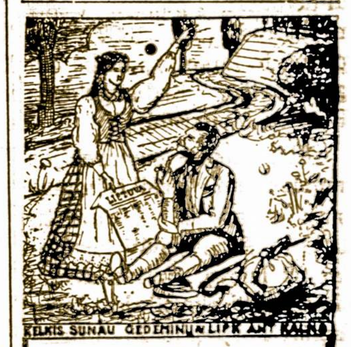

PAILSAI
GEROVĖS BEJIEŠKODAMS
Nenusiminkit! Gerovė gyvena ant augšto kalno. Ten ją rasi, jeigu geru keliu prie jos eisi.
Laikraštis "Lietuva" gerais pamokinimais ir teisingomis žiniomis nušvies ir palengvins tau tą kelią prie tavo gerovės. Tik pamėgink jį skaityti. *Kaina metams* $2.00; *pusei metų* $1.00. Viena numerį gausite pasiziurėjimui Už DYKĄ, jeigu tuojaus atsišaukit
"LIETUVA"
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, mokslišKas gydymas dykai del vyru ir moteriu.
Ar slinka jums plaukai?
Ar pražilė jusu plaukai nuo metu? Ar skiresti kokias nors ne sveikumais ir linkpanti jie?
Ar randas plaiskotes, niežas odos galvos?
Ar pliniki, bet pradedi plikti?
Ar kenkia kas iš aukščiau pasakytu ligu, tai stenkites apsaugoti jos. Užsakykete iliustrota knygute jusu prigemtą kalba:
"TIESYBE APIE PLAUKUS."
Parašita europos garsingo specialisto, kurioje randas tvairios žinios:
Gražybe plauku,—sudejimas plauko ir odos galvos. Priežastis sunkimo plauku ir žiulumas —Kaip užlaikyti sveikatą ir išauginti plaukus.—Ir kalp tai į penkius savitis turetl grazius plaukus.-Žili plaukai.—Barzda.—Ir dekavones nuo užganedintu kliętu.

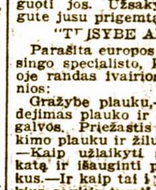

Ketvirtoje savaite.

GYDYMAS DYKAI.

Mes galeme pertikrinti kiekviena, kad gyduoles CALVACURA sulaiko slinkima plauku prašalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Už 10 centu arba krasos markems prisiustus sykiu su Jusu antrašu. Mes išsiuciame kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knygute "Telsybe Apie Plaukus." Išpiaukete žemiau atspaustą kuponą ir siuskete šiandien.
Šeštoje savaite.
UNION LABORATORY, Box 434, Union, N. Y.
UNION LABORATORY,
Box 434, Union, N. Y.
Siučiu i dedamas 10 centu del apmokejimo kaštu persiutimo, meldžiu išsiusti man tojaus jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygute "Telsybe Apie Plaukus." (Pasiuskete sykiu kupona su jusu antrašu.)

ŠALIN SKAUSMAS!

Budamas sveiku, darbe rasi smagumą, nepaisant kaip sunkus tas darbas butų.

Kiekvieno priederme yra saugot savo nuo ligu. Turint šalti ir nebandant jį prašalint, gali išsivystyt i pavojinga liga. Menkiausis nikstorejimas gali veliaus buti labai pavojingu, jeigu tuoj nebus prišiuretas.

PAIN-EXPELLER

tai užtikrinanti namine gyduole, kuri turi rastis kiekvieno namuose. Isgydymui šalčio krutineje, skausmu šonose ir nugaroje, rumatizmo ir neuralgijų, trumpai sakant visokius skausmus raumenyse ar sąnariuose Pain-Expeller ira geriauses.

Neapsigauk pirkdamas pigius vaistus didelese bonkose. **Reikalauk geriausiu.** Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrink ar yra IKARA, vaisbaženklis ant baksuko. VISU KITOKIU NEIMK. 35 centai ir 65 centai už bonkutę. Gaunamos visose aptiekose ar tiesiog is laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.,
74—80 Washington St.,
New York.

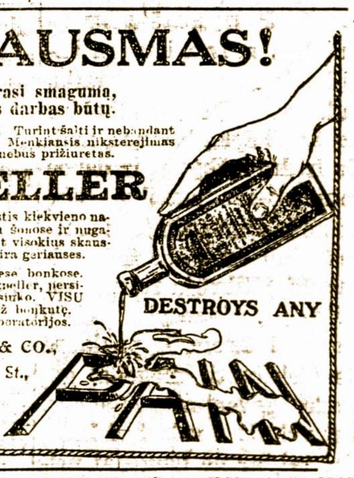

GELBĖKITE NUKENTĖJUSIA LIETUVA

(Šitokios markės išduodama už įmokėtus pinigus).

Kiekvienos šalies gyventojai priverstinai moka mokestis savo šalies palaikymui ir jos reikalų aprupinimui.

Kiekvienas lietuvis privalo mokėti mokestis Nukentėjusiai dėl karės Lietuvai, jai laisvės išgavimui ir jos žmonių aprupinimui.

Reikalaukite paaiškinimų ir siųskite pinigus šiuo adresu:

Lithuanian Central War Relief Committee, Inc.
320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

MOTERŲ SKYRIUS

Švedijos fabrikuose dirba po 28 moteris ant kožno šimto vyrų darbininkų.

* * *

Kanadoje neseniai tapo sutverta federacija moterų draugijų, turinti suviršum 100,000 narių iš viso.

* * *

Iš 34 moterų išrinktų į Vokietijos Įsteigiamąjį Seimą, 18 yra socialistės.

* * *

Suviršum 90,000 moterų dirba prie laikraščių Suv. Valstijose.

* * *

Panelė Rita Paltrinieri, italė mokytoja, išrado labai gerą dirbtinę ranką, kuri Italijos valdžiai taip patiko, kad tokios rankos dabar suteikiamos visiem kareiviam, kurie neteko rankų karėje. Tai buvo italė moteris, taipgi, kuri sumanė speciales maskas nuo nuodingų gesų, kurias Italijos valdžia priėmė ir paliepė moterų komitetams padirbti kelis šimtus tukstančių šių maskų.

SURAŠAI.

Cibuliai.

Cibuliai yra labai reikalingi sveikatai, ypač tiem žmonėm, kurių kraujas yra silpnas. Sekanti du surašai parodo kaip skaniai pagaminti cibulius.

I—Smetonuoti cibuliai.

Nuimk odas nuo kvortos vidutinio didžio arba mažų cibulių. Sudėk į verdantį pasudintą vandenį ir leisk virti 10 minutų. Tada nusunk. Vėl užpilk verdančiu pasudintu vandeniu, viryk iki bus minkšti, tada nusunk.

Kitame puode ištarpink 3 didelius šaukštus sviesto, į maišyk 3 tokius pat šaukštus miltų, povaliai įmaišyk 1½ puodukų pašildinto saldaus pieno, pridėk druskos ir pipirų pagal skonį ir maišyk iki mišinys bus lyg ir smetona. Pridėk cibulius, pastatyk puodą virš verdančio vandens ir leisk išstovėti 20 minutų prieš valgymą. (Del padarymo taip vadinamos smetonės, geriausia var toti dubeltavą puodą "double boiler").

II—Prikimšti cibuliai.

Nuimk odas ir viryk gana didelius cibulius iki bus minkštoki (geriausia virvti neuždengtame puode, pasudintame verdančiame vande nyje.). Nusunk cibulius, išimk vidurį cibulio su šakute. Sukapok išimtas dalis ir sumaišyk su duonos trupiniais, pora šaukštų sviesto ir trupučiu šalavijos (sage). Pripildyk cibulius su šiuo mišiniu, uždėk šmotelį sviesto ant kožno, sudėk į ištaukuotą bliudą ir leisk pabaigti kepti. Reikia valgyti su sugrustom bulvėm.

Kepti kopustai.

Pavasariui besiartinant, kožno iš musų kraujas yra lyg apsilpęs. Kad atitaisyti jį, reikia valgyti daug daržovių, o ypačiai daržovių kuriose daug geležies randasi, kaip špinakai arba kopustai. Sekantis yra labai skanus surašas del kopustų: Supiaustyk pusę išvirto švie žio kopusto į šmotus. Sudėk į išsviestuotą bliudą, apibarstyk su druska ir pipirais ir užpilk sekančiu mišiniu: Ištarpink du šaukštu sviesto, įmaišyk du šaukštu miltu. Gerai išmaišyk. Tada įmaišyk povaliai 1 puoduką pašildinto pieno. Uždėk ant ugnies ir nuolat maišyk iki patirštės. Tada užpilk ant kopustų ir gerai sumaišyk su jais. Galutinai uždengk viršų su sviestuotais duonos trupiniais. Kepk iki viršus parus.

JUOKAI

Nėra teisybės.

Vistiek ant svieto,
Da nėra teisybės,
Nuskriaustų žmonių,
Randasi daugybės,
Tik pažiurėkim,
Į tuos darbininkus,
Kurie vis dirba,
Pas kapitalistus.
Jei darbe tenka,
Katram susižeisti,
Tai visas skausmas,
Pačiam tenka kęsti.
Net jei sužeistas,
Gana sunkiai lieka,
Kad prisieina
Apleist šitą svietą.
Ką tuomet žmogus,
Už gyvybę gauna,
Kuomet į kitą,
Pasaulį keliauna?
Ot, jei dirbdamas,
Kasyklose žuva,
Tai už tą dieną,
Užmokėta buva.
Bet dirbantieji
Darbus viršutinius,
Negauna mirę,
Net nė ant degtinės!

Pilypas.

Irgi bėda.

Gerai butų, kad galėčiau,
Juokus daryti kaip kiti,
Tai vieton liudno turėčiau,
Linksmai veidą šypsantį;
Bet ne tiktai, kad gabumo,
Juokus daryt neturiu,
O ir liga tinginumo,
Nuo senų laikų sergu.
Kuomet kiti ir prie darbo,
Juokus daro tarp savęs,
Aš vis apimtas liudnumo,
Niekas neįnksmin manęs.
Mano kakta vis raukšlėta,
Kaip kad seniausių žmonių,
Ją sunku jau ištaisyti,
Net įkaitusiu prosu.
Nors per dienų dienas
(beldžiuos,
Ir naktimis nemiegu,
Bet kaip liudnumą išvyti,
Išmanyti negaliu.

Vargšas Pilypas.

ŠALTIS

Šaltis dabar yra iš kasdieninių svečių visur. Jis ateina staiga. Niekas jo nenori, bet ateina buti. Tarpe gyduolių, kurios geriausiai gydo šitą ligą yra rekomenduojamu Severa's nuo peršalimo ir Gripo Tabletkas. Jos dirba tuojaus. Imkie jas po pirmu nusičiaudėjimu. Kaip jautiesi šaltis apima. Greita pagelba apsaugoja nuo kitų ligų. Kaina 30c. Visose aptiekose arba tiesiok iš

W. F. Severa Co.,
Cedar Rapids, Iowa.

KASLINK TAKSŲ NUO INEIGŲ.

Svetimtaučiai, kurie gyvena Suv. Valstijose ir nežino tikrai ar jie čia pasiliks visuomet gyventi, ar grįžš į kitą šalį, jei gali tai prirodyti taksų nuo įeigų reikalais bus skaitomi sykiu su piliečiais ir čia apsigyvenusiais. Čia gyvenantis ateivys, kuris nežino kuomet apleis šią šalį, ar gal ir visai neapleis, gali gauti paliuosavimą nuo tų įstatymų reikalavimų, kad jo darbdavys nu traukdamas nuošimtį nuo jo algos išmokėtų valdžiai už taksus. Jis turi išpildyti tam tyčia paskirtą certifikatą. Tai jis gali padaryti visai nekliudydamas savo pilietybės teisių. Raštas, kurį jis pripildys ir inteiks savo darbdaviui turi prierašą "kad certifikatas neliečia pilietybės."

Pinigyno Departmento šiandieną išleistas nusprendimas dapildo pirmesnius padavadijimus del taksų nuo ineigų rinkimo nuo šioje šalyje apsigyvenusių ateivių. Nuo nepastovaus ateivio tak sai bus renkami iš jo algos, ar kitokių ineigų, kokias jis turi Suv. Valstijose.

Ateivių darbdaviai lengviaus galės išpildyti naujus reikalavimus, nes taksai nuo algos atimami tik iš tų darbininkų, kurie žada apleisti šią šalį. Kad pilną algą išmokėti, neatimant iš jos taksų, darbdavys turi ant rašto žinoti, kad ateivys nėra neapsigyvenusiu gyventoju. Jei ateivys čia gyveno nemažiau kai metus prieš pradėjimą dirbti prie dabartinio darbdavio, arba jei jis buvo reguliaris darbininkas Suv. Valstijose gyvenančio darbdavio ar kooperacijos tame pačiame mieste ar paviete nemažiau kai per tris mėnesius prieš gavimo algos, jis gali buti laikomas, kaipo apsigyvenęs, kuomet sprendžiama ar sulaikyti dalį jo algos taksoms, jei nėra kokių nors kitų prirodymų, iš kurių darbdavys žinotų, kad ateivys yra perėjunas.

GERIAUSIA PAGELBA NUO MĖŠLUNGIO.

Sloan's Linement'as turi tą ypatybę, kad greitai palengvina nuo reumatiškų gėlimų.

Ten kur apsistoja kraujo tekėjimas nuo sukepimo, ši gyduolė **be trinimo susigeria iki vietai,** kur skausmas, suteikiant reikalingą šilumą ir greitai bei pasekmingai skausmą prašalinant. Pastebėtina pagelba nuo išlaukinių skausmų, niksterėjimų, išsisukimų, sustingimo, galvos skausmo, mėšlungio, susižeidimo.

Pasirupinkite bonką tuojaus — pigiai atsieina, o daug ką reiškia. Klauskite **aptiekoje tikru vardu.** Kad reikalui parėjus butų visai šeimynai. Didelė bonką pigiau atsieina.

Sloan's Liniment Kills Pain

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVĮ."

Dovana Visiems Dykai. Knygų Agentas

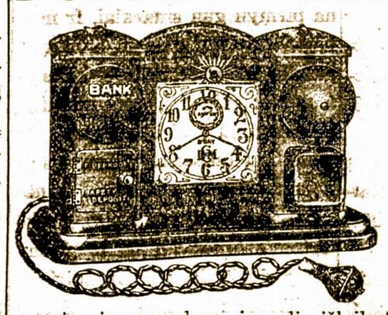

TAI kas nors nepaprasto. Nustebinantis laikrodis, naujo išradimo, apie kurį da nėsi girdėjęs. Laikrodis yra naujausiu išradimu laikrodžių srytyj. Apie jo praktinguma kalba žemiau paduotas aprašymas: 1) rodo valandas ir minutas kaip ir paprastas laikrodis; 2) padarytas yra geriausio metalo taip, kad gali but ugnyje ir nesudega, ir gali išlaikyti per visą tavo gyvenimą; 3) užsukti reikia tik vieną sykį į 8 dienas; 4) Laiką laiko geriau negu koks kitas laikrodis ir nesuvėlina nei m i n u t ė s; 5) gvarantuotas 25 metams; 6) sveria 10 svarų; 7) turi skambuti, kuris taip smarkiai skambina, kad ir kiečiausiai miegantį prikelia iš miego ir išvelka iš lovos, kad jį nutildytų; 8) n a k t i e s tamsumoj nereikia kelties, žiebti degtuką, kad pamačius k o k i s

laikas, vien tik paspausti knypkutį ir visą laikrodis apšviečia elektros šviesa; 9) gali šviesti ir skambinti; gali but kai po kambarinis bei ofisinis varpelis del pašaukimo geistinos ypatos; 11) turi egzaminuojamą lemputę del ištyrimo akies burnos, ausies, gerklės, nosies ir dantų, 12) turi elektros batarija laba i pasekmingą gydymui nerviškų ligų; 13) turi savyje nesudegamąją bankinę spintelę dviems perskyrimais: vienas pinigams antras brangenim sudėti: Bankas aprupintas slaptingomis durelėmis,kurias gal atidaryti tik žinantį paslaptį y p a t a. Kombinacijos numeris užsistato. Su kiek vienu laikrodžiu pasiunčiame pilnas informacijas. Dabar pasislyk Kiek naudos ir parankumo gali turėti iš tokio laikrodžio. Nedaro skirtumo, kokį laikrodį pirktum, visgi geresnio už šitą negausi. Šitoks laikrodis privalo rastis kiekvienoj stuboj, nes jis yra netik reikalingu, bet ir pagražinančiu namus daiktu. Nerasi žmogaus, kam šitas laikrodis nepatiktų. Baterija tame laikrodyje gali užteti keliems metams, o paskui labai lengvai įdėti naują. Tas laikrodis vertas $20.00 mažiausiai, mes gi del jų daugybės per trumpą laiką pardavinėsime tik po$10.55. Laikrodis yra tikrai toks, kaip aprašytas. Jei jums nepatiktų, grąžinam pinigus. **DYKAI, VISIŠKAI DYKAI** išsiųsime kiekvienam šitą geležinį gražų laikrodėlį priedo, kas užsisakys pes mus aprašytą naujo išdirbimo laikrodį. Laikrodėlis yra labai geras dirbantiems žmonėms, nes stipriais lukštais, ir tvirtais viduriais, laiką laiko teisingai. Parduodamas po $4.00 ir brangiau, o pas mus jį gausi **DYKAI** tik per trumpą laiką, jei užsisakysi tuojaus stebuklingą naujo išradimolaikrodį. Taigi jei nori pirkt sau bei kam nors dovanų, tai prisiųsk mums rankpiningių tik 50c., o mes tuoj išsiųsimelaikrodį su laikrodėlių. Likusius užmokėsi gavęs daiktus. Norėdamas, pasinaudoti proga, rašyk neatidėlio-damas,

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept 332. CHICAGO, ILL.

Parsiduoda Ford Automobilis 1918 metų, geram stovyje, viskas gerai sutaisyta, pigiai parsiduoda. Kreipkitės pas,

Dom. Mažeika,
26 Ward. street,
(12) Worcester, Mass.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. X.

Columbia Grafonola and Columbia Records

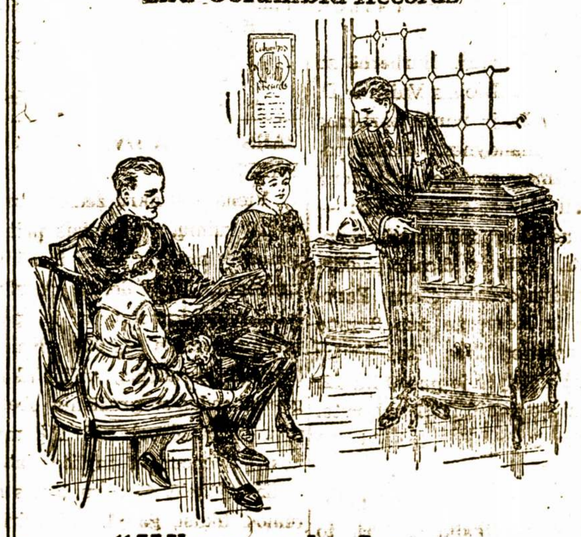

"What ought I to pay for a Grafonola?"

There is only one way to decide wisely. Come in and judge the Grafonola for yourself. You will be welcome any time, and we will do our best to see that you get the right Grafonola at the price you ought to pay.

GRAFOFONUS ir REKORDUS

Galite pirkti pas mus.

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street
Worcester, - - Mass.

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surkusiam ruime kazyruosi?..

AR RAŠYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, tveria gyvenimą, dailina pasaulę, jo darbai kėravoja kitus ir tave patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo!

Kitame šone matai žmones kazyrėms lošiančius, prirukę, ant tų dumų pažiurėjus, tik vargas matyti. Tie žmonės kazyrėms lošia, gal einikį iš noskių, o gal iš pinigų. Ar tu manai, kad jie išloš? — Nieko, viesai nieko! Žmogus tik tada praturti, kada dirba čėdydamas pinigą ir sveikatą. Šitie žmonės niekad savęs nevaldo, juos turi kiti valdyti iš jų politikieriai tik toki išeina, kad kitą nuskriaust.

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stok į eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę buti apšviestų, sumaningų.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vergėją pavergė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik.....40c

LIETUVIŠKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik.....25c.

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmok gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmoksi gražiai rašyti tiktai už..... 25c.

KALBAMOKSLIS ANGLIŠKAI ir LIETUVIŠKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jųs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu musų pažymėta kaina—.....25c.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS, 50c. Knygelė visada galima kišeniuje laikyti ir kad prisieina kokio žodžio žinoti, pažiurėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVĖLIS, 35c. Kaip turi laiko gali prasilavinti vokiečių kalbos, kad nėšiandien, tai ryt bus naudinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KIŠENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamokinimu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse.

PARLAMENTARIŠKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo maištas. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgkis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKĖSU. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina ..... 15c.

KNYGELĖ DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paaiškina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri daugeliui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirko.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĘ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su istorijoms Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turkijos, Juodkalnijos ir Belgijos. Perskaityk jų istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi platų supratimą apie šią pasaulę. Surinkta

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

PEARL WHITE

Perstatyme

ŽAIBUOJANTIS PLEŠIUNAS

Devinta Dalis bus rodoma ateinantį **Panedėlį, Kovo 17 dieną, Rialto Teatre, Mill bury st., Worcester, Mass.** Įdomiausias perstatymas, kiekvienam verta pamatyti.

VIETOS ŽINIOS

Susitvėrė Worcesteryje lietuvių kariumenė.

Nedėlioje, 9 d. kovo, Worcesterio jaunuoliai lietuviai sutvėrė lietuvių kariumenės skyrių, prigelbstint lietuviams kareiviams, sugryžusiems iš Suv. Valstijų armijos.

Nors diena buvo labai lietinga, ir labai neparanki susiėjimui, vienok prisirašė apie 50 ypatų. Taipgi išrinko valdybą iš sekančių ypatų: pirm. P. Zataveckas, raštininkas V. M. Čekanauskas, iždininkas Jonas Subakas ir organizatorius P. Steponkus.

Pirmas mankštymas įvyko trečia valandą po pietų, Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos name.

Ateinantį nedėldienį įvyks susirinkimas ir mankštymas 1-mą valandą po pietų, Lietuvos Vyčių name ant Waverly gatvės.

Čionai gali prigulėti kiekvienas lietuvis be skirtumo partijų ir tikėjimų.

Taigi lietuviai jaunuoliai, kuriems rupi Lietuvos reikalai, malonėsite atsilankyti nedėlioje, virš minėtoj vietoj. Įstojimo nei mėnesinių mokesčių nėra.

J. Subakas.

Sergėkitės nuo plėšikų.

Juozapas Saldis nuo 130½ Washington st. tapo apiplėštas palei savo namą, kiek laiko atgal. Šoko ant jo du kareiviai, vienas griebė už kalnieriaus, smaugė, kitas davė kumsčia į tuštymus. Suradę pinigus, $470.00, atėmė ir pabėgo. Jau nekarta buvo pranešta, kad su pinigais sergėtis reikia, nė pas save nė savo ruime nereikia laikyti. Geriausia pasidėti valdžios prižiurimoj bankoj ir buti visada be pavojaus.

Nedėldienyje, kovo 9-tą, Barber's Crossing gatvekaris, iš priežasties slidumo šėnių, sekant didelį lytų, nušoko nuo šėnių, sulaužė elektrikos šviesos stulpą ir susidaužė į budinką ant 184—187 Main gatvės. Gatvekaris beveik sudaužytas, o budinkui sakoma padaryta blėdies ant $10,000. Apart to, trįs vyrai tapo taip sunkiai sužeisti, kad reikėjo nugabenti į ligonbutį. Likusieji pasažieriai daugiausiai buvo tik gerai pakratyti. Nelaimė atsitiko kaip tik prieš 10 valandą ryte.

Kas nors tyčia padegė Central Supply kompanijos sandelį Boston and Albany gelžkelio jarde 10 d. kovo. Blėdies padaryta ant $1,000.

Diskusijos.

7 d. kovo LSS. 40 kuopos buvo surengtos diskusijos ant Endicott gatvės Lietuvių svetainėje. Diskusavo kokia tvarka Lietuvoj pagei daujama — sovietų ar monarchija? Nubalsuota 33 balsai prieš 3, kad Lietuva butų valdoma sovietų. Diskusijos buvo gyvos.

Pirmininkui užklausus susirinkusiųjų, ar jie norėtų daugiau toki ų diskusijų — jiems pritarus, diskusijos įvyks ir šią savaitę 14d. kovo toj pačioj vietoj.

*

9 d. vasario LMPS. buvo parengtos prakalbos, Lietuvių svetainėje, kalbėjo Ambrozaitis iš Bostono. Jo kalba buvo šokinėjanti nuo vieno ant kito dalyko, vienok surištais išvedimais ir žmonėms patiko. Pertraukoje rinko aukų Laurenco streikai; surinko $55 su centais. Žmonių buvo pilna svetainė. Visi tvarkiai užsilaikė.

*

8 d. vasario, vietos Rusų SP. kuopos svetainėje, 123 Millbury st. buvo prakalbos Lawrenco streikierių naudai. Surinkta $35.

*

15 d. kovo Rusų SP. rengia koncertą Father Mathew svetainėje, 100 Green st. vakare.

Reporter.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sesers Uršulės Dimindžiuniukės iš kaimo Mikadamavos, Kronio volasties, Trakų pav., Vilniaus gub. Ji pati arba pažįstami malonėkite pranešti.

Jugana Dimindžiuniukė,
44 Ellsworth st. Worcester, Mass

Pajieškau pusbrolio Jono Draugelio, kaimo Šulų, Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Pirmiau gyveno Pensylvanijoj. Jis pats arba draugai malonėkite pranešti.

Juozapas Pupka,
89 Arthur st., Worcester, Mass.

Pajieškau savo kaimyno P. Gudiškio iš Kubilių kaimo, ilguvos parapijos, Naumiesčio pav., Suvalkų gub. Kas žino malonės pranešti arba pats lai atsišaukia.

Elzbieta Revuckienė
310 Water st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo pusseserės Onos ir Vlado Vaitkevičių, kaimo Pavacėnų, parapijos Metlių, Seinų pav., Suvalkų gub. Meldžiu jų pačių atsišaukti arba kas apie juos žino pranešti.

Juozas Jakimavičius,
727 Cherryi st., Phila, Pa.

Pajieškau savo seserėnų, Mateušo, Antano ir Jurgio Račių; visi paeina iš Pakraštėlės sodžiaus, Surviliškio volasties, Kauno gub. ir pavietos. Jie patįs arba pažįstami malonėkite pranešti.

Petras Jašinskas,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

Pajieškau savo draugo Boleslavo Rumbučio iš Kauno gub., Raseinių pav., Gaizdų valsčiaus, Vežaičių kaimo. Pirma gyveno Chicagoje. Turiu svarbų reikalą, labai norėčiau susirašyti.

Jonas Norbutas,
69 Waverly st. Worcester, Mass.

Nepaprasta proga uždirbti pinigus! Pirkite šėrus Hoffman Oil Kompanijos. 24 šuliniai išduodanti aliejų. Šėrų kaina 75c. Del platesnių žinių rašykite —

C. Jakubauskas,
71 Plank Road,
Waterbury, Conn.

Fordo Automobilius parsiduoda pigiai, naujai sutaisytas, numalevotas. Galite dasižinoti per

"Am. Lietuvio" Ofisą,
15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Parsiduoda Namai - Farmos.

3-jų tenementų stuba ir cottage, arti Millbury street, didelis plotas žemės. Kaina $7,000. Lengvos išlygos.

Palei Grove st. 2 tenementų stuba, visi naujos mados intaisymai, 11,000 pėdų žemės. Kaina $3,600.

Palei Ward st. 2 tenementų stuba, didelis lotas. Kaina $3;800

Naujas Cottage ir vienas akras žemės. Kaina $3,000.

50 akrų žemės. Arti lektrikkaro, palei ežerą, nepertoli nuo Worcesterio. Didelė banė, vištininkai. Turi buti parduota greitame laike. Kaina tik $1,100. Pasiskubinkit!!!!!!!!

13 akrų farma. Labai puikioje vietoje, arti Worcesterio, arti karo. Geri budinkai, 8 kambarių stuba, nauja banė. Visa žemė dirbama ir labai derlinga. Kaina greitam pardavimui, tik $4,500. Vieni budinkai verti daug daugiau.

A. BLAŽYS,
15 Millbury st. Worcester, Mass

Farmos! Farmos!!

47 akrų farma, 25 ariamos, 8 akrai miško, 100 obelių, grušių. Naujas 14 ruimų namas su naujos mados įtaisymu lėšavo $6,000 ; pastatė du tvartu, vištininkus ir kitus budinkus, arti miestelio. Parduodu tik už $4,200, $600 įmokėti.

50 akrų farma, 30 akrų ariamos, miškas, gesas sodas, dldeli budinkai, tvartas su kubilu del kornu, 2 arkliai, vežimai, rogės, visokie ukės įrankiai, arti strytkario stoties ir miesto. Prekė tik $4,500, $900 įmokėti.

Namas 3-jų šeimynų, sodas, 17,000 pėdų žemės, graži vieta, didelis daržas. Prekė $3,800, $700 įmokėti.

Naujas namas 3-jų šeimynų, puiki vieta, didelis plotas žemės, vertas $7,500, bet parduodu už $6,600, $600 įmokėti.

Namas 2-jų šeimynų, 12 ruimų, didelis lotas, prie Ward st. Parsiduoda už $3,300, $700 įmokėti.

JONAS BUROKAS,
12½ Millbury st.,
Worcester, Mass.

BARBERNE IR MAUDYNĖS.

Atsidarė nauja Barbernė su Maudynėms. Leonas Vaisa ir D. Mažeika uždėjo nauja barbernę kartu ir maudynes. Labai paranku, žmogus atėjęs gali vienu atėjimu abu daigtus atlikti: — išsimaudyti ir apsiskusti ir apsikirpti. Tik dvi dienos paskirta maudynės del moterų: **Panedėlyje ir Ketverge** nuo 8 ryto iki 9 vakare; **kitos visos dienos** vyram: Pėtnyčioje nuo 6 iki 12, o Subatoje nuo 6 iki 1 val. ryto. Nedėliomis nuo 6 ryto iki 10 prieš piet..

Toki vieta labai senai lietuviams buvo reikalinga. Prie to dar taiso ir aštrina skustuvus. Kviečia visus lietuvius lankytis.

Leonas Vaise ir D. Mažeika,
26 Ward st. Worcester, Mass

Kaz. Kumeta, veža pelenis, krausto rakandus, darbą padaro gvarantuotai; veža mėšlą, išaria žemę ir patarnauja visur su arkliais. Užsakymą gali palikti —

15 Millbury street,
Tel. Park 6407,
Worcester, Mass. (2)

PASAULIS ATGIMSTA IŠ NAUJO.

Atstatymas viso pasaulio eina pirmyn gan smarkiai, ir mes negalime išsisukti iš sunkiųjų dalykų šioje epochoje. Darymas gyduolių yra pasunkintas pabrangimu įvairių dalykų ir uždėtoms taksoms. "Nepameskit kokumo!" yra priežodis Trinerio Laboratorijos. Delto, prekė Triner's American Elixir, geriausia gyduolė del vidurių suirimo, ir Triner's Angelica Bitter Tonic, yra biskį pakilus, kad apsaugot kokumą. Visos kitos Triner's gyduolės, kaip tai, Triner's Liniment del reumatizmo, neuralgijos ir niksterėjimų, Triner's Cough Sedative del šalčio ir kosulio ir Triner's Antiputrin, puiki gyduolė del išplovimo gerklės, burnos, ir žaizdų, bus parduodamos ta pačia preke kaip ir pirmiaus. Prašykit del Triner's gyduolių!

Jos. Triner Co., — 1333-1343 So. Ashland ave., Cchicago, Ill.

RAYMOND, WASH.

D.L.K.G.Draugija pasiskyrė "A-Lietuvį" sau už organą.

Čia seka D.L.K. Gedimino Draugijos váldybos adresai: —

Pirm. A. Skrebunas,
1126 Mill street,
Pirm. pagelb., M. Malakas,
1119 Larch street,
Prot. rašt. A.B. Andrejauskas
BOX 511
Finansų rašt. A. Gritenas,
BOX 476,
Iždininkas, M. Tidikis,
1126 Mill street.

Parsiduoda Krautuvė labai geroje vietoje, apgyventoje lietuviais, ant didelės gatvės. Vieta labai graži ir puikiai sutaisyta — kartu bučernė ir grosernė, pilna visokių tavorų, turi buti greitai parduota. Kreipkitės į **"Amerikos Lietuvio" ofisą,**

15 Millbury st.,
Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA BARBERNĖ

Kas galima gauti musų Barbernėj?

Galima apsikirpti plaukus pagal visokią madą ir kitus barberiškus darbus padarome pirmos klesos. Dabar gavom naujų gyduolių del plaukų ir pleiskanų. Jei kam reikia britvos, pirkite musų išdirbystės. — Britva Hand forged, labai lengvai skuta. Kaina $4.00.

MOTIEJUS ZIZAS,
138 Milbury st.,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA DVI GEROS FARMOS.

Viena 150 akrų žemės stuba su 10 ruimų, geriausiais pritaisymais, maudynėmis ir šiltu vandeniu. Banė del 30 gyvulių, labai puikiai pastatyta; jos pastatymas vertas 4,000. Nauja ledaunė, garadžius, vištininkas. gražus sodas su grušėmis, obelėmis. Į N. Brookfield 1½ mylios, į Spencer, 3 mylios; labai graži grįžkelė, 40 akrų žemės aremos, likusi, ganyklos ir giria. Kaina $5,000, įmokėti — $3,000.

Antra farma 60 akrų, stuba su 7 ruimais, Banė, ledaunė, vištininkas, pašiurė, sodas, arklys, vištos ir visoki daiktai parsiduoda. Visam amžiui malkų, 20 akrų labai geros žemės, į miestelį N. Brookfield 1¼ mylios. Kaina $3,500.į įnešti $1,500. Krepkitės pas

JOHN BERNET,
North Brookfield, Mass.,
Old Spencer Rd.

Geriausios rušies akiniai,— 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

Jei Grafofonas Negerai
DIRBA, ATNEŠK PATAISYTI.

Panedėliais pas mus atnešk grafofoną iš ryto, vakare bus jau gatavai sutaisytas. Darbą padaro ekspertas, sutaiso gerai. Kaina žema.

M. PALTANAVIČIUS,
15 Millbury st.,

BENJAMIN MENDELSOHN

Advokatas

Veda visokias provas teismuose. Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Ima provas šios šalies ir krajavas.

931-932 Slater Building
390 Main St., Worcester, Mass.

Kuopni Vaistai
IR UŽTIKRINTOS
GYDUOLES

Mes esame importuotojais visokių valstų ir galime pristatyti visados kuopnlausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.

Daktarų receptai kuogeriausiai speciališkai sutaisomi.

Brewer & Co.
56 *FRONT STREET, ...*
WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiųsti paštu, greitai išpildomi.

Dr. F. B. Puskunigis,
175 Green Street, Worcester Mass.

Priimami ligoniai sekančiose valandose:

Nuo 8 iki 11 prieš piet
Nuo 1 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.

DR. J. A. TESSMER
DENTISTAS
306 Main St. Tel. Park 3310

Laikis savo ofisa atidara Utarnyko ir Ketvergo vakarais per visus žiemos mėnesuis.

PUIKI UŽEIGA PAS
ANTANĄ SVIDERSKĮ

Jis laiko puikų restaurantą, saliunę, netoli nuo stoties, pakeleivingiems ir Worcesterio lietuviams labai parankų. Visada priimnus patarnavimas. Prie gerų valgių galima gauti ir išdigerti. Atminkite adresą:

50 Grafton street,
Worcester, Mass.

HOTEL VERNON
Prop.M. Mc.Gady
Vernon Square, Worcester, Mass

Puikiausias viešbutis lietuvių apgyventoj vietoj.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.

Sullivans, Vernon Square,
FISH MARKET.

Pagelbsti Sergantiem

Gydau moterų užsisenėjusias ligas, kaip tai vidurių, baltųjų, mėnesinių, priepuolio, sukatų ir patrukimų.

A. KUPSTIENĖ,
366 Millbury st.,
Worcester, Mass.

"AUŠRINĖ"

Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dieną kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisiuntimu $1.50. Adresas:

"AUŠRINĖ,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Lietuvis Graborius

Šiuomi pranešame Worcesterio lietuviams, jogei mes užsimame graborystės reikalais. Atliekame kuopigiausia ir geriausia laidotuvių reikalus. Taip-gi pat ir krikštynų ir vestuvių reikalus.

Viską atliekame kuopuikiausia ir neldžiame su visais reikalais kreiptis pas mus šiuo adresu:

Simonas Grinkevičius,
80 Ward st.,
Tel. Cedar, 1994,
Worcester, Mass.

Dr. Kathalyn Voorhis

28 Pleasant St. Worcester, Mass.

Speciališkai užsiima gydimu MOTERŲ ir VAIKŲ nuo visokių ligų.

Valandos nuo 2 iki 4 po pietų
Ir nuo 7 iki 8 valandu vakare

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime	Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDER ICK BROWN
34 FRONT STREET — Next To Plaza Theatre
Atdara Vakarais

Lietuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų

Su šiuomi pranešam visiem lietuviam kad prie musų valgyklos šiomis dienomis mes ati dareme ir keptuvę įvairių piragaičių, keksų ir pajų. Kviečiame pas mus užeiti valgyti nes čia visada rasite sviežiai viską padaryta. Taipgi į namus galėsite imti musų keptuvės gardumynus.

Nepamirškite adreso

ROYAL LUNCH
12 Grafton St. Tel. Park 8266 **Worcester**

KUR BĖGI JONUK?

—Aš bėgu į Conlins čeverykų krautuvę.

10 Vernon Square.

Tę parduoda gerus čeverykus.

Nepamirškite musų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, įskrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Geriausias Blekorius!

PELENŲ SIETUS, TRIUBAS IR BAČKAS DAROME IR TAISOME.

Blekes stogus, boilerius, šilto oro pečius įdedame ir taisome. Garo gazo ir vandens triubas įvedame ir taisome. Darbą gerai ir nebrangiai atliekame.

Smith Heating & Ventilating Company
34 36 ir 39 Bartlett Street, ties Trumbull Square
WORCESTER, MASS.

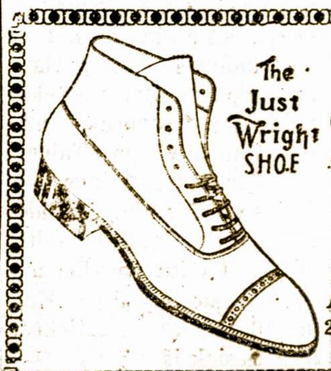

The Just Wright SHOE

GERIAUSIA
Ceverykų Krautuvė

Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas

Amutį ir Ananką

o visada busi užganėdintas savo pirkimu.

Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Mass